

The University of Chicago

THE LATINITY OF THE WORKS OF
HROTSVIT OF GANDERSHEIM

A PART OF A DISSERTATION SUBMITTED TO
THE FACULTY OF THE DIVISION OF THE
HUMANITIES IN CANDIDACY FOR THE
DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY

DEPARTMENT OF LATIN LANGUAGE AND LITERATURE

1936

By

EVA MAY NEWNAN

Private Edition, Distributed by
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARIES
CHICAGO, ILLINOIS

1939

The University of Chicago

THE LATINITY OF THE WORKS OF
HROTSVIT OF GANDERSHEIM

A PART OF A DISSERTATION SUBMITTED TO
THE FACULTY OF THE DIVISION OF THE
HUMANITIES IN CANDIDACY FOR THE
DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY

DEPARTMENT OF LATIN LANGUAGE AND LITERATURE

1936

By
EVA MAY NEWNAN

Private Edition, Distributed by
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARIES
CHICAGO, ILLINOIS

1939

PART ONE

VOCABULARY

The Latin Lexicon of Forcellini-De Vit has been used as the basis for the present study. Words not found in it are listed under "New Words"; words appearing in Late Latin (LL) and rarely or not at all in Classical Latin (CL) are listed under "Unusual Words." The same criteria are used for the meanings of words. Of the four major categories, the first ("New Words") forms a single group, but the other three ("Unusual Words," "New Meanings," and "Unusual Meanings") are subdivided into "Ecclesiastical" and "Non-ecclesiastical" groups. Words and meanings reported for church writers alone, or predominantly for church writers, with only a sporadic appearance in non-ecclesiastical literature, are listed as "Ecclesiastical." This scheme of classification is not rigidly exact, but it establishes fairly definite criteria for a study of words and their meanings.

The authors cited are those given in Forcellini-De Vit, with additional material from the Thesaurus, Harpers, Georges, Benoist-Goelzer, and other lexicographical studies. The list of authors cited for any given word or meaning is not complete, but in general those have been included who are known to have influenced Hrotsvit, especially Terence and Vergil of the classical writers and Prudentius and the Church Fathers in the later period. The authors are cited chronologically, in so far as it is possible, in order to show something of the life history of the word under discussion. References to the works of Hrotsvit are given according to sequence in Winterfeld's text.

The following are the dictionaries and glossaries consulted, with the symbols used:

B-G Benoist, Eugène, et Goelzer, Henri. Nouveau Dictionnaire Latin-Français. 7. éd. Paris: Librairie Garnier frères, 1892.

DuC Du Cange, Carolus du Fresne. Glossarium Mediae et Infimae Latinitatis. Niort: L. Favre, 1883.

Forcellini, Egidio. Totius Latinitatis Lexicon. Revised by Vincentus de Vit. Prati: typis Aldinianis,

- 1858-75.
- F Vols. I-V: Lexicon.
- F Gloss Vol. VI: Glossarium.
- G Georges, Karl Ernst. Ausführliches Lateinisch-Deutsches Handwörterbuch. Achte verbesserte und vermehrte Auflage von Heinrich Georges. Hannover und Leipzig: Hahnsche Buchhandlung, 1913.
- Gloss Loewe, Gustavus. Corpus Glossariorum Latinorum. Vols. VI and VII: Thesaurus Glossarum Emendatarum, edited by Georgius Glotz. Leipzig, 1923.
- H Harpers. A New Latin Dictionary. Revised by Charlton T. Lewis and Charles Short. New York: American Book Co., 1907.
- Hab Habel, Edwin. Mittellateinisches Glossar. Paderborn: F. Schöningh, 1931.
- Q-D Quicherat, Louis Marie, et Daveluy, A. Dictionnaire Latin-Français. 42. éd. révisée par Émile Chatelain. Paris: Librairie Hachette et cie., 1895.
- Th Thesaurus Linguae Latinae. Editus auctoritate et consilio academicarum quinque germanicarum, Berolinensis, Gottingensis, Lipsiensis, Monacensis, Vindobonensis. Lipsiae: in aedibus B. G. Teubneri, 1904--.

All words and meanings not found in any dictionary or glossary are starred (*).

I. NEW WORDS

(Not Found in Forcellini-De Vit)

1. Nouns

aligenus = alienigenus

Gest. 168: Denique, devictis aligenorum bene telis.

DuC.

archipraesul, "archbishop"

Gest. pr. 11: Vestro autem vestrique familiarissimi
scilicet archipraesulis Wilhelmi, iudicio quoquomodo fac-
tum sit, aestimandum relinquo.

DuC, Hab.

astronomica = astronomia

Pafn. 1. 7: Arithmetica, geometria, musica, astronomica.

Th.

carminulum = carmen

Mar. 4: Quae tibi purganda offero carminula.

Gong. 260; Bas. 2; Gest. 13.

F Gloss, Th.

coapostolicus = coapostolus

Prim. 162-63: Praesul Anastasius sedis sanctissimus huius
Et coapostolicus sacer Innocentius eius.

Hab.

coheremicola, "fellow hermit"

Pafn. x. 1: Num hic est frater et coheremicola meus
Pafnutius?

Hab.

*coheremita = coheremicola

Abr. 1. 1: Tune, frater et coheremita Effrem

dehonestas, "dishonor, outrage"

Cal. ix. 11: ut castis praesumeres fragmentis alicuius
iniuriam conferre dehonestatis?

DuC, Hab, Th.

ductrix, f., "leader"

Pafn. vi. 1: abbatissam, ductricem virginum, pro tui sus-
ceptione placabo.

DuC, F Gloss, H, Hab.

duculus = dux

Gong. 334: Et mores tanti egregios duculi.

Gong. 440.

F Gloss, Hab.

dulcamen, "sweetness"

Agn. 221: Extimplo suavis sensit dulcamen odoris.

DuC, Hab.

dulus (δοῦλος), "slave"

Gong. 126: Ut dulum summo exiguum domino (dudum M; dulum Winterfeld, adopt. Strecker).

Hab.

enarithmus, "unit, individual"

Cal. 11. 2: Si velis nos enarithmum agnoscere, dic primam usyam.

Hab.

eremicola, "hermit"

Abr. 111. 2: Numquam fuit fas eremicolae conturbari saecularium more?

Abr. inscr., vii. 8; Pafn. 1. 8.

DuC.

famella = famula

Pel. 4: Respice Hrotsvitam miti pietate famellam.

Mar. 156, 900; Gong. 11.

DuC, Hab.

famellus = famulus

Bas. 119: Et tu lascivi fervescis amore famelli!

Gong. 195; Pel. 246, 387.

DuC, Hab.

famulamen = famulatus

Dion. 5: Exequias domini celebrat famulamine tristi.

Gest. 530; Prim. 98.

DuC, Hab.

fronticula = frons

Mar. 3: Accipe fronticula, dominatrix alma, serena.

F Gloss, Hab.

gustamen = gustatus

Sap. ix. 4: Delector ex vestra ratione magis quam nectarum dulcedinis gustamine.

F Gloss, Hab.

homullula, "girl"

Sap. v. 34: O iniuria, quod a tantilla etiam contempnor homullula!

Hab.

*inquisitus, "search"

Abr. 1v. 1: Num ille est meus amicus, quem ante hoc bien-
nium pro inquisitu direxi Mariae?

mandamen = mandatum

Gest. 653: Ut rex hoc sensit, cuius mandamine venit.

Mar. 670, 680, 857; Bas. 239.

DuC, Hab.

mansurnus, "year"

Prim. 396-400: Hoc nam facta fuit clari sacratio templi,
Centum mansurnis octo vicibus revolutis,
Octonis denis, uno pariter superaucto,
Postquam virgo puellaris sine sorde pudoris
Saeculorum regem peperit propriumque parentem.

Mar. 682; Abr. 1. 4; Pafn. ix. 1; Sap. iii. 9.

Hab.

nebulum = nebula

Gest. 556: Obtegit rursum nebulo terram tenebroso.

Hab.

parator, "founder"

Gong. 1: O pie lucisator, mundi rerumque parator.

DuC, H, Hab.

plexilis = plectilis

Sap. iii. 22: O quam scrupulosa et plexilis quaestio ex
istarum aetate infantularum est orta.

Hab.

praelata, "abbess"

Prim. 114: Quae, praelatarum vice succedendo priorum.

DuC, Gloss, Hab.

precula = prex

(1) "prayer"

Bas. 229: Ut pariter preculis pernoctarent studiosis.

Mar. 177, 356, 654; Pel. 382; Theoph. 341; Bas. 252; Agn.
253; Gest. 276.

(2) "entreaty"

Mar. 494: Postquam pontifices preculis cessere precantis.

Hab.

primogenita, "first-born daughter"

Sap. v. 13: liba osculum tuae primogenitae.

Hab.

proaulium, "vestibule"

Dulc. ii. 3: in interiorem officinae aedem, in cuius pro-
aulio ministrorum servantur vasa.

DuC, Gloss, Hab.

pusiolus, "child"

Sap. 1. 3: Cuius sexus sunt pusioli?

DuC, F Gloss, Hab.

querula = querella

Theoph. 52: His igitur querulis iterata voce profusis.

Theoph. 193, 290.

Gloss, Hab.

receptatrix, "recipient"

Pafn. 1. 5: usiae nihil est contrarium, sed receptatrix est contrariorum.

G.

tenebricola, "one who dwells in the shades"

Theoph. 170: Atque tenebricolis Erebi sub limine iungi.

Bas. 73; Pafn. 1. 28.

Hab.

*tractamen, "contraction"

Gest. 637-38: crebro tractamine cordis
Reginae satis egregiae memor est Aedelheithae.

urbicola, "city-dweller"

Pafn. 11. 1: Urbicolae huius civitatis.

Gall. I. x. 1; Prim. 530.

Hab.

2. Adjectives

aurivagus, "wandering through the air"

Mar. 147: et aurivagis revolans secatur aethera pennis.

Gong. 306.

Hab.

celsithronus, "throned on high"

Mar. 614: Talia celsithrono fertur dare verba dolendo.

Pel. 374; Agn. 319; Prim. 559.

F Gloss, Th, B-G, G.

celsitonans, "thundering on high"

Dulc. 1. 6: qui velint incurrere iram celsitonantis.

DuC, B-G, F Gloss, Hab, Q-D.

combenedictus, combenedictus, "blessed with" someone else

Gest. 1481-82: Ornatus sed maioris suscepit honoris
Augusto summo pariter mox combenedicta.

Hab.

cunctigenus, "of every kind"

Mar. 729-30: Post haec magnanimes cum pardis namque leones
Necnon cunctigenae venerunt undique lectae.

Mar. 347.

DuC, Hab.

debruius = inebrius

Dion. 17: Ast ubi, de rivis praefatae debruius artis,
Athenas petit.

B-G, Hab, Q-D.

frigoreus, "cold"

Gong. 97: Frigoreae captus limphae paulisper amore.

Gong. 407; Gest. 360.

Hab.

iuvenculus = iuvenilis

Abr. v. 3: Miror, te in decrepita senectute iuvenculae
mulieris amorem spirare.

G, H, Hab, Q-D.

nesciolus = nescius

II ep. 1: Hrotsvit nesciola nullaque probitate idonea
praesens valere et perpes gaudere.

Hab.

pertimidus, "very timid, fearful"

Mar. 230: Pertimidus iacuit necnon sine mente quievit.

F Gloss.

pigellus = piger

Mar. 41: Ne comes ingratis condampner iure pigellis.

Hab.

praecordialis, "hearty, sincere"

Cal. iii. 1: Sermo meus ad te, Drusiana, praecordialis
amor.

Abr. ix. 5: praecordialique laetor gaudimonio

DuC, Hab.

*praenitidus, "very beautiful, conspicuous"

Pel. 213: Eius praenitidam velles si cernere formam.

Mar. 80; Pel. 144.

praepauculus = praepaucus

Gest. 435-36: Ut, quicumque suae saltim praepaucula famae
Verbula conciperet.

Hab.

praepaucus, "very few"

Gest. 256: Denique, cum solus, praepauco milite saeptus,
Esset.

Gest. 611.

Hab.

tantillulus = tantillus

Sap. v. 15: qui tantillulae victoriam praestitisti puellulae.

DuC, G, Hab.

3. Verbs

admereo, "deserve"

Sap. v. 16: O utinam admeruissem illam imitari patiando.

Hab.

*augesso, "increase" (cf. augesco, Gest. 1150)

Gest. 41: Cui Christus talem iam nunc augessit honorem.

*circumdiffundo, "scatter, spread round about"

Gong. 204: Circumdiffusis arboribus variis.

Gest. 510: Circumdiffusis custodum denique turmis.

collimino, conlimino, "restore"

Cal. ix. 9: iube ut, reducto halitu disiunctaque compagine
rursus conliminata, Calimachus resurgat

Hab.

*confrigesco, "grow cold with"

Agn. 396: Et cinis ipse, suis confrigescendo favillis.

contraluctor, "struggle against"

Gong. 128: Non contraluctor, sed tua iussa sequor.

Agn. 186; Gall. I. xiii. 1, 2; Dulc. i. 8; Abr. viii. 2;
Pafn. i. 2; vi. 1; vii. 10; Sap. i. 2; v. 10, 31.

Hab.

lucesso, "grow light" (lucesco not found)

Abr. vii. 15: Matuta nitescit, lucessit.

Mar. 210.

Hab.

*perpuno, "punish severely"

Dulc. inscr.: Deinde Sisinnio comiti iussu perpuniendas
virgines cessit (ius super puniendas Strecker).

*pigesco, "be irksome"

Gest. pr. 2: non pigescat vestri almitiem perlustrare.

superaugeo, "give in addition"

Pel. 356: Largiter et pretium nautis tribuit superauctum.

Prim. 398, 454.

Hab.

*vegor = vehor

Gong. 483: Tollitur ex aura vegitureque per astra serena
(vehitur Strecker).

4. Adverbs

argumentose, "with skilful argument"

Sap. v. 34: gnara sum te argumentose confundere.

DuC, Gloss, Th.

*armonice, "harmoniously"

Pafn. i. 6: soni, armonice coniuncti, quiddam perficiunt musicum.

astrectim, "firmly"

Pel. 269: Astrectim laeva complectens colla sacrata.

Hab.

concite, "quickly"

Gall. I. xi. 1: gressum ad domum sancti Petri concite tetendit.

F Gloss, G, Q-D, Th.

consueto, "in the usual way"

Agn. 138: Esse suum sponsum consueto dicere Christum.

Hab.

*indomite, "unrestrainedly, without constraint"

Pafn. vii. 10: quae actenus fuisti indomite vaga.

percerte, "very surely"

Mar. 65: Tali percerte felix patriarcha nepote.

Mar. 103, 190, 237, 264, 318, 385, 479, 514, 669, 836;

Asc. 35, 134, etc.

Hab.

reprobe, "wrongly"

Prim. 414: Vivere lege sua reprobe praesumeret ulla.

DuC.

II. UNUSUAL WORDS
(Rare in CL or Found Only in LL)

A. Foreign Words

1. Greek

a. Ecclesiastical

1) Nouns

angelus (ἄγγελος), "angel"

Mar. 140: Angelus astrigero subito descendit ab alto.

Mar. 163, 196, 207, 226, etc.

F 4 (Tert., Arnob., Chalcid., Hier., Vulg., Prudent., Claud., Boeth.).

apocrypha, apocrifa (ἀποκρυφός), "the apocryphal books"

I pr. 3: quod quaedam huius operis iuxta quorundam aestimationem sumpta sint ex apocrifis.

F 4 (Tert., Hier., Aug., etc.).

apostata (ἀποστάτης), "apostate"

Gall. inscr.: postea autem iubente Iuliano apostata in exilium missus.

F 1 (Tert., Aug., Cassian., Prosp. Aquit., Sedul., Alcim. Avit., Cod. Iust., etc.).

apostolus (ἀπόστολος)

(1) one of the twelve apostles

Cal. ii. 4: sancti Iohannis apostoli doctrinam secuta, totam se devovit deo.

Cal. inscr., ix. 22.

F 3 (Vulg., Eccl.).

(2) any one of the elect; disciple

Gall. I. xii. 1: Cur iturus deorum templa, et revertens intrares apostolorum tecta?

Gall. I. x. 1.

F 4 (Hier., Vulg., Prudent., etc.).

(3) when used alone, the Apostle, Paul

Pafn. i. 20: sententia apostoli dicentis: "nam stulta mundi elegit deus, ut confunderet sophistica."

F 6 (Aug.).

baptisma (βάπτισμα), "baptism"

Gong. 35: Ocius abluitur vetulis baptismate culpis.

Pel. 20, 27, 243, 334; Theoph. 6, 113, 287, 335;
Bas. 58, 91; Dion. 36, 202; Agn. 33, 135, 166;
Gall. inscr., I. xii. 9; II. viii. 2; ix. 1;
Cal. ii. 3.

F 7 (Tert., Hilary, Ambr., Aug., Vulg., Cod. Theod.).
baptista (βαπτιστής), "baptist"

Prim. 35: Sacratam sub baptistae Iohannis honore.

Prim. 29, 571.

F (Vulg., Iuvenc., Sedul.).

bravium (βραβεῖον), "reward of victory, prize"

Gong. 486: Et manibus bravii palmula perpetui.

Pel. 305; Dion. 261; Agn. 426; Sap. v. 13; ix. 7.

F 2 (Tert., Ambr., Hier., Vulg., Prudent., Aug.,
Cassian.).

chrisma, crisma (χρίσμα), "ointment"

Pel. 245: Sed nec christicolam sacratio crismate
tinctum.

Gong. 37.

F 3 (Tert., Optatian.).

clericus (κληρικός), "priest"

Gall. II. v. 4: Placetne tibi, O Paule, clericus?

Gong. 355, 425.

F 2 (Iulian., Cypr., Hier., Aug., Sulp. Sev., Oros.,
Cassiod., Greg. Tur., Greg. M., Isid.).

clerus (κληρος), "clergy"

Theoph. 19: Pontificii se subiectum cleroque modestum.

Theoph. 33, 132.

F 3 (Tert., Cypr., Damas., Ambr., Hier., Prudent.,
Aug., Vict. Vit., Cassiod., Cod. Iust., Venant.
Fort., Greg. M., Isid.).

coenobium (κοινόβιον), "monastery"

I pr. 6: quas intra aream nostri Gandeshemensis col-
legeram coenobii.

Pel. 350, 372; Bas. 32; Pafn. vi. 1; Gest. 244;
Prim. prol. 3, vss. 3, 95, 138, 150, 174, 179,
186, 237, 291, 314, 373, 390, 442, 455, 463,
478, 517.

F (Hier., Cassian., Apol. Sidon., Venant. Fort., Isid.).

daemon (δαίμων), "a bad angel, servant of the devil"

Bas. 236: Afuit insidiis latitans clam daemon amaris.

Gong. 404; Theoph. 93, 111; Pel. 97, 246; Abr.
iii. 7.

F 4 (Tert., Arnob., Lact., Iuvenc., Sedul., Hier.,
Prudent., Aug., Cod. Theod., Cassiod., Arator, Isid.).

daemonium (δαίμόνιον)

(1) "the devil"

Gall. II. viii. 1: nam plenus est daemonio.

F 3 (Tert., Vulg.).

(2) "idol"

Dulc. xi. 1: nec umquam sacrificabimus daemoniis.

Gall. I. xii. 2.

F 5 (Vulg.).

diabolus (διδόλος), "the devil"

Dulc. v: Daemoniacus. Vel magis ipse diabolus.

Gall. II. v. 4; Dulc. iv. 3; Cal. ix. 29, 33; Abr. ii. 8; Sap. v. 13.

F 1 (Tert., Commod., Lact., Vulg., Aug.).

ecclesia (ἐκκλησία)

(1) "church, congregation"

Gong. 38: Ascitur natis ecclesiae nitidis.

Theoph. 40, 269; Bas. 18, 227; Gall. II. v. 4; Abr. iii. 9; Gest. 45, 53, 145, 362.

F 3 (Tert., Commod., Lact., Ammian., Hier., Vulg., Aug.).

(2) "church building"

Theoph. 385: Intrat in ecclesiam populis ex more repletam.

Bas. 164, 234.

F 4 (Tert., Cypr., Lact., Vopisc., Hilary, Ammian., Ambr., Hier., Rufin., Prudent., Paul. Nol.).

episcopus (ἐπίσκοπος), "bishop"

Asc. inscr.: Hanc narrationem Iohannes episcopus a Graeco in Latinum transtulit.

F 3 (Ammian., Aug., Hier., Prudent.).

eremita, heremita (ἐρημίτης), "hermit"

Abr. iii. 7: par victoria spiritalibus in sorte heremitarum nequitia antea fuit insolita.

Pafn. inscr.

F (Sulp. Sev., Venant. Fort.).

eremus, heremus (ἐρημος), "desert"

Mar. 716: Ipseque digrediens eremi per devia vasti.

Mar. 698; Abr. vi. 1; vii. 8.

F 2 (Tert., Hier., Vulg., Sulp. Sev.).

holocaustum (δόλοαυστον), "whole burnt offering"

Mar. 443: domino faciens holocaustum.

Gest. 329.

F (Prudent., Vulg.).

hymnus (ὕμνος), "hymn"

Asc. 95: Ipsum dulcisonis laudans circumdedit hymnis.

Asc. 88; Gong. 479; Pel. 301, 354, 379; Theoph. 225; Agn. 417; Dulc. iii. 1; Gest. 356; Prim. 176, 389.

F 1 (Lact., Non., Ambr., Prudent., Aug., Cassian., Vulg.).

idololatria, idolatria (εἰδωλολατρεία), "idolatry"

Gall. II. v. 5: et imitatus es idolatriae superstitionem.

F (Tert., Hier., Vulg., Salv.).

martyrium, martirium (μαρτύριον), "martyrdom"

Dion. 105: Palmam martyrii sed sumpserunt prius illi.

Mar. 396; Pel. inscr., 64, 304; Dion. 205, 233; Agn. 423; I epil.; Gall. inscr., II. iii. 1; Dulc. xiv. 3; Sap. inscr., iv. 4; vii. 2.

F 1 (Tert., Ambr., Prudent., Greg. M.).

monasterium (μοναστήριον), "monastery"

Prim. 275: Unde monasterii cum templo moenia coepti.

Prim. 410, 468.

F (Aug.).

paracletus, paraclytus (παράκλητος), "the Comforter"

Dulc. xi. 1: Vero et aeterno patri eiusque coaeterno filio sanctoque amborum paraclyto.

F 1 (Tert., Vulg., Aug.).

paranymphus, paranimphus (παράνυμφος), "groomsman"

Mar. 530: Partus et tanti sacra narrantis paranimphi.

F (Aug., Venant. Fort.).

patriarcha (πατριάρχης), "patriarch"

Mar. 65: Tali percerte felix patriarcha nepote.

Gest. 192.

F 1 (Tert., Prudent., Paul. Nol., Cod. Theod.).

plasma (πλάσμα), "creation"

Dion. 93: Nec leve duco, meae dextrae iam plasma perire.

Theoph. 445; Cal. ix. 18.

F 1 (Cypr., Prudent.).

presbyter, presbiter (πρεσβύτερος), "elder"

Dion. 46: Sanctum presbiterum Cretensem, nomine Carpum.

Dion. 51; Gest. 534.

F 1 (Tert., Vulg., Maxim. Taurin.).

propheta (προφήτης), "prophet"

Mar. 48: Quicquid veraces iam praecinuere prophetae.

Mar. 190, 836; Theoph. 248.

F 7 (Tert., Lact., Hier., Vulg.).

prophetia (προφητεία), "prophecy"

Theoph. 257: Suscepit rursum prophetiae quoque domum.

F 1 (Tert., Hier., Aug., Vulg.).

protoplastus (πρωτοπλαστός)

(1) "Adam"

Bas. 33: Doctor sed scelerum, qui decepit protoplastum.

Asc. 45.

F 1 (Cypr., Hilary, Ambr., Alcim. Avit.).

(2) "Adam and Eve, the first-created"

Cal. ix. 29: qui et protoplastis mortem propinavit.

Abr. vii. 3.

F 2 (Tert., Alcim. Avit.).

psalma (ψάλμα), "psalm"

Mar. 150: Et tremefacta diem psalmorem lege perorat.

F 2 (Hier., Aug., Isid.).

stemma (στέμμα), "wreath, crown"

Prim. 48: Quoddam splendentis praestabat stemma nitōris.

Agn. 44; Abr. i. v.

F 1 (Firm. Mat., Prudent.).

zelus (ζήλος), "zeal"

Theoph. 228: Hinc magis erga te nimio ferverescere zelo.

Gest. 1494.

F 2 (Vulg.).

2) Adjectives

angelicus (ἀγγελικός), "angelic"

Mar. 28: Quaeque super laudes angelicas renites.

Mar. 33, 148, 198, 215, 367, 582; Asc. 88, 94, 103, 121, 143; Gong. 256, 476, 479; Pel. 301; Dion. 70, 237; Agn. 4, 84, 247, 413; Abr. vii. 3; ix. 5; Gest. 270.

F 3 (Tert., Lact., Hier., Vulg., Prudent., Dracont.).

apostolicus (ἀποστολικός), "apostolic"

Dion. 108: Sedis apostolicae culmen rexit satis apte.

Gest. 1497; Prim. 154, 178.

F 1 (Tert., Prudent., Aug.).

blasphemus (βλάσφημος)

(1) "blasphemous," referring to people

Pel. 257: Nostri blasphemus urget cultus cruciandos.

Dulc. xi. 3; xii. 5.

F 1 (Lucif., Hier., Vulg., Prudent., Oros.).

(2) "impious, wicked," referring to things

Pel. 259: Ni cedant et blasphemam respuant rationem.

F 2 (Mar. Victor., Hilary, Lucif., Rufin., Aug., Cassian., Leo M., Fulg., Greg. M.).

catholicus (καθολικός), "catholic"

Bas. 144: Quod non catholicus fuerit coniux miser eius.

Dion. 39; II pr. 1; Gest. 55.

F 2 (Tert., Cypr., Lact., Hilary, Ambr., Hier., Rufin., Prudent., Paul. Nol., Sulp. Sev., Oros., Vict. Vit., Sedul., Boeth., Venant. Fort., Greg. M.).

Christianus (χριστιανός), "Christian"

Gall. I. ix. 2: Fac votum deo caeli, te christianum fieri.

Gall. II. i. 1; v. 2; Dulc. i. 3; Gal. ii. 4; ix. 17; Sap. i. 4, 5.

F 1 (Tac., Tert., Vulg., Cod. Theod.).

daemoniacus (δαμονιακός), "demoniac"

Dulc. v. 1: Quis hic egreditur? Daemoniacus.

F 2 (Tert., Itala, Cypr., Firm. Mat., Hilary, Sulp. Sev., Salv., Greg. Tur., Greg. M., Isid.).

daemonicus (δαμονιακός) = daemoniacus

Theoph. 96: Sed mage daemonicis confidentem suadelis.

F (Tert., Rufin., Prudent., Aug., Salv., Vict. Vit., Sedul., Venant. Fort.).

diabolicus (διαβολικός), "diabolical"

Abr. vii. 6: diabolicum est in peccatis durare.

Abr. iii. 19; Gal. iii. 3; iv. 1; ix. 29.

F (Commod., Hilary, Lucif., Pelagon., Rufin., Paul. Nol., Aug., Cassian., Cassiod., Fulg., Greg. M.).

energumenus, inergumenus (ἐνεργούμενος), "palsied"

Gall. II. ii. 1: leprosus seu inerguminus est factus.

F (Sulp. Sev.).

euangelicus (εὐαγγελικός), "evangelical"

Mar. 538: Haec evangelici demonstrant cuncta libelli.

Theoph. 387; Pafn. xi. 1.

F (Tert., Prudent., Ennod.).

monachicus (μοναχικός), "of a monk"

Abr. iii. 4: monachico adveniens habitu.

F (Iustinian., Iulian.).

petrinus (πέτρινος), "of stone"

Prim. 276: Omnia materiam possent traxisse petrinam.
F (Tert., Lact., Ambros., Vulg.). "

3) Verbs

baptizo (βαπτίζω), "baptize"

Gall. I. ix. 4: Unde quantocius baptizari gestio.

Gall. inscr.

F 2 (Tert., Itala, Cypr., Optatian., Alcim. Avit.).

blasphemo (βλασφημέω)

(1) "slander"

Gong. 139: Blasphemare ducem tacitis coepere susurris.

F 1 (Rufin., Aug.).

(2) "blaspheme"

Theoph. 230: Blasphemando mei sanctum contempnere
natum.

Pel. 57; Theoph. 288.

F 2 (Tert., Commod., Lucif., Hier., Prudent., Aug.,
Oros., Cassian., Salv., Alcim. Avit., Fulg., Greg.
Tur.).

martyrizo, martirizo (μαρτυρίζω), "make a martyr of"

Pel. 285: Funda Pelagium iacientes martirizandum.

Agn. 444.

F (Acta S. Bonifacii).

plasmo (πλάσσω), "fashion"

Asc. 45: De limo pulchrum quis plasmavi protoplastum.

Cal. ix. 26; Pafn. vii. 14; xiii. 2.

F (Tert., Cypr., Hier., Vulg., Prudent.).

b. Non-ecclesiastical

1) Nouns

caccabus (κάκκαβος), "pot"

Dulc. iv. 2: Quid sibi vult collisio ollarum, cacca-
borum, et sartaginum?

Dulc. iv. 3.

F 1 (Varro, Colum., Petron., Ulp., Lamprid., Pelagon.,
Cassiod., Greg. Tur., Venant. Fort.).

cauma (καύμα), "heat"

Sap. v. 11: Et pro vi caumatis sentio matutini refri-
gerium roris.

F (Hier., Vulg., Avian., Fulg., Isid.).

chirographum, cyrographum (χειρόγραφον), "contract"

Prim. 467: Necnon cyrographis eius sub nomine scriptis.

F 2 (Cic., Sen., Iuv., Gell., Tert., Modest., Sidon., Fulg.).

clima (κλίμα), "land"

Theoph. 1: Postquam lux fidei crescens per climata mundi.

Gong. 303; Dion. 121; Prim. 381.

F 3 (Tert., Firm. Mat., Prob., Serv., Veg., Hier., Macr., Mart. Cap., Greg. M.).

diadema (διάδημα), "diadem"

Mar. 279: Regis aeterni claro diademate Christi.

Pel. 65; Gall. II. v. 3; Gest. 1479.

F 2 (Cic., Hor., Liv., Val. Max., Curt., Lucan., Stat., Quint., Iuv., Tac., Suet., Ammian., Prudent., Mart. Cap., Oros.).

diapason, diaposon (διά πασών), "octave"

Pafn. 1. 14: Tertia diaposon; haec fit in duplo perfectiturque sonitibus octo.

F 1 (Vitruv., Chalcid., Mart. Cap., Macr., Boeth., Cassiod.).

diapente (διά πέντε), "a fifth"

Pafn. 1. 14: Secunda diapente, quae constat ex quinque.

F 2 (Vitruv., Chalcid., Mart. Cap., Macr., Boeth., Cassiod.).

diatessaron, diateseron (διά τεσσάρων), "a fourth"

Pafn. 1. 14: Prima dicitur diateseron, quasi ex quatuor.

F 2 (Vitruv., Chalcid., Mart. Cap., Macr., Boeth., Fulg., Cassiod.).

dynamis (δύναμις), "power"

II ep. 7: Unde non denego, praestante gratia creatoris per dynamin me artes scire.

F 1 (Plaut.).

eclipsis, eclypsis (ἐκλειψις), "eclipse"

Dion. 10: Si tunc eclypsis posset consistere solis.

F 1 (Varro, Hygin., Senec., Plin. n., Plin. ep., Suet., Ambr., Cassiod., Isid.).

energia (ἐνέργεια), "power"

II ep. 7: sed per energian fateor omnino nescire.

F (Mar. Victor., Hier., Rufin.).

melodia (μελωδία), "melody, song"

Agn. 100: Organa melodiis in quo resonando canoris.

F (Vulg., Mart. Cap., Cassiod.).

ode (ὕδῃ), "song"

Mar. 286: Semper divinis illic perstaret in odis.

Mar. 345, 357, 678; Asc. 149; Gong. 283, 328;
Theoph. 418.

F 2 (Mar. Victor., Apol. Sidon.).

phantasma, fantasma (φάντασμα), "apparition"

Dulc. v. 1: fantasma vult nos pessumdare.

F 1 (Plin. ep., Tert., Prudent., Vulg.).

planeta (πλανήτης), "planet"

Pafn. 1. 11: In septem planetis et in caelesti spera.

Pafn. 1. 12, 15.

F 1 (Cic., Lucan., Plin. n., Gell., Firm. Mat., Chalcid., Auson., Serv., Macr., Mart. Cap., Isid.).

sophia (σοφία), "wisdom"

Gest. 63: Ipsi dona dedit tantae praeclara sophiae.

Theoph. 13; Gest. 237.

F 1 (Cic., Sen. II, Mart., Gell., Cypr., Lact.).

stemma (στέμμα), "family, lineage"

Gest. pr. 1: pro insigni regalis stemmate generositatis.

Gest. 472.

F 3 (Sen. II, Pers., Stat., Mart., Iuv., Suet., Iuven.).

stichus (στίχος), "verse"

Mar. 5: Eius et incultos dignanter dirige stichos.

F (Mar. Victor.).

usia, usya (οὐσία), "essence, substance"

Cal. 11. 2: si velis nos enarithmum agnoscere, dic primam usyam.

Pafn. 1. 5.

F 1 (Chalcid., Hier.).

2) Adjectives

dactylicus (δακτυλικός), "dactylic"

I pr. 8: huius carmina opusculi dactilicis modulis succinere apposui.

Mar. 20, 531; Gong. 78; Bas. 4.

F 4 (Cic., Quint., Ter. Maur., Mar. Victor., Serv., Mart. Cap., Isid.).

dramaticus, drammaticus (δραματικός), "dramatic"

II pr. 9: in hoc drammatica vinctam serie colo (proprii vilitatem laboris).

Agn. subscr.

F (Porph., Chalcid., Ael. Don.).

epitritus (ἐπίτριτος), "of four thirds"

Pafn. 1. 14: et possidet proportionem epitritam.

F 1 (Gell., Macr., Boeth.).

epogdous, epothous (ἐπόγδοος), "of nine eights"

Pafn. 1. 12: et possidet rationem epothoi numeri.

F (Chalcid., Macr., Mart. Cap., Boeth., Fulg.).

hemiolius, emiolus (ἡμιόλιος), "of three halves"

Pafn. 1. 14: et est in ratione emiolus sive sesquialteri.

F 2 (Mart. Cap.).

metricus (μετρικός), "metrical"

I pr. 8: metrica modulatio femineae fragilitati difficilis videatur.

Gest. pr. 3.

F (Plin. n., Quint., Gell., Mar. Victor., Cassiod., Isid.).

philosophicus (φιλοσοφικός), "philosophical"

II ep. 3: cum philosophicis adprime studiis enutriti.

Pafn. 1. 18.

F (Ambr., Macr., Apol. Sidon.).

podager (ποδαγρός), "lame"

Gong. 62: pes fuit et podagro.

Dion. 247.

F (Enn. apud Prisc., Claudian.).

zodiacus (ζωδιακός), "of the zodiac"

Abr. 11. 5: zodiacum percurres circulum.

F 2 (Hygin., Chalcid., Mart. Cap., Apol. Sidon.).

2. Greek Derivatives

a. Ecclesiastical

1) Nouns

Christicola (χριστός), "Christian"

Pel. 75: Qui nam christicolis faciebat more parentis.

Pel. 245; Theoph. 222; Bas. 83, 91; Dion. 50, 157;
Agn. 136; Gall. I. x. 1; xii. 9; II. I. 2; viii.
1; Dulc. vii. 1; xiv. 1; Sap. ii. 2.

F (Prudent.).

clericatus (κληρικός), "clerkship"

Gall. II. v. 4: et clericatum in ecclesia optinui.

F (Hier., Rufin., Sulp. Sev., Cassian., Apol. Sidon.,
Greg. Tur., Cod. Iust., Greg. M.).

2) Adjectives

Christianissimus (χριστιανός), "most Christian"

Gall. II. v. 2: fuere viri christianissimi.

Cal. II. 4.

F 1 (Hier.).

metropolitanus, metrapolitanus (μητροπόλις), "of a city diocese"

Theoph. 37-38: Hoc quoque persuadere suo metrapolitano Pontifici scriptis festinabant cito missis.

F 2 (Auct. Hist. Datian. 1; Vincent. Lirin., Commonit. 42).

monialis (μόνος), "of a nun"

Gest. prol. 2. 5: Vilem ne spernas vilis textum monialis.

Gest. prol. 2. 33.

F, DuC (Ildephonsus Tolitanus, 674 A.D.; Odorannus, 883 A.D.).

b. Non-ecclesiastical

1) Adjectives

pomposus (πομπή)

(1) "festal"

Gall. I. xii. 3: Pomposo admodum apparatu egrediebaris.

F 1 (Cic., Aug., Apol. Sidon., Venant. Fort.).

(2) "pompous"

Gest. pr. 8: eo quod pomposis facetas urbanitatis exponenda eloquentiis praesumpserim dehonestare

F 2 (Cael. Aurel., Ennod., Venant. Fort.).

2) Adverbs

dialectice (διαλεκτικῶς), "after the fashion of dialecticians"

Pafn. I. 5: Qui dialectice scit disputare.

F (Cic., Quint., Aug., Boeth.).

metaphorice, metaforice (μεταφορικῶς), "in like manner"

Pafn. I. 2: Licet illa impassibilis maiestas affici non possit iniuriis, tamen, ut suum nostrae fragilitatis metaforice transferam in deum, quae maior iniuria dici potest, quam

F (Hier., Isid.).

3. Semitic

a. Ecclesiastical

1) Nouns

abbatissa (ἀββάς, Aramaic "abba"), "abbess"

I pr. 7: culus nunc subdōr dominio abbatissae.

Pafn. vi. 1, 2; vii. 1, 16; Gest. pr. 1; Prim. 113, 241, 405, 475.

F (Greg. Tur., Greg. M.).

byssus (βύσσος, Hebr. "būts"), "fine linen"

Mar. 501: Purpura cum byssō, linum cum vellere Serum.

F 1 (Apul., Hier., Vulg., Paul. Nol., Heges., Aug., Mart. Cap., Salv., Apol. Sidon., Greg. Tur., Isid.).

gehenna (γέεννα, Hebr. "gehennom"), "Gehenna"

Cal. ix. 30: Moriatur sitque incola gehennae.

Pafn. iii. 6; vii. 12; xii. 3.

F (Tert., Auson., Hier., Vulg., Prudent., Sedul., Cassiod.).

mammona (μαμμωνά, Aramaic "māmōn"), "wealth"

Pafn. iii. 10: Da mihi aliquantuli spatium tempus-
culi, ut proferam mammonam.

F (Tert., Hier., Vulg., Aug.).

paradisus, paradyssus (παράδεισος, O. Pers. "pairidaēza"),
"Paradise"

Mar. 796: Necnon hunc ipsum plantet mox in paradyssum.

F 3 (Tert., Hier., Vulg., Aug.).

pascha (πάσχα, Aramaic "paskha"), "Easter"

Gest. 325: Nec timuere diem paschae sanctum maculare.

F (Tert., Auson., Symm., Hier., Vulg., Cod. Theod.).

siclus, seclus (σίγλος, Hebr. "shekel"), a silver coin

Pel. 341: Nonne satis multis scimus nos vendere seclis.

F (Hier., Vulg., Isid.).

2) Adjectives

paradisiacus, paradysiacus (paradisus), "of Paradise"

Mar. 784: Quae paradisyacis constant plantata locellis.

Sap. v. 23.

F 1 (Alcim. Avit., Venant. Fort.).

paschalis (pascha), "of Easter, paschal"

Gest. 328: Agnus paschalis qui pro nobis redimendis
Se dedit

F 1 (Hier., Aug., Cod. Theod., Sedul.).

3) Adverbs

amen (ἀμήν, Hebr. "amen"), "amen"

Mar. 311: Cui Christus nomen, cui laus sit caelitus.
Amen.

Mar. 322; Pel. 312; Theoph. 447; Bas. 264; Agn.
subscr.; Gall. I. xlii. 7; Dulc. iv. 1; Cal. ix.
33; Abr. ix. 6; Pafn. viii. 3; Sap. ix. 9; Gest.
1517.

F 3 (Tert., Commod., Mar. Victor., Auson., Ambr.,
Hier., Vulg., Rufin., Prudent., Paul. Nol., Aug.).

4) Interjections

alleluia (ἀλληλούϊα, Hebr. "hallēlūyāh"), "Halleluia"

Dion. 238: Alleluia deo resonantes voce sonora.

F 2 (Arnob., Hier., Vulg., Paul. Nol., Aug.).

B. Latin

1. Ecclesiastical

a. Nouns

abominatio, "abomination"

Abr. vii. 10: ubi superhabundavit facinorum abominatio.

F 2 (Tert., Itala, Hil., Hier., Sulp. Sev., Oros.).

almitas, title of honor

Sap. 1. 2: Congratulor tuae almitati.

F (Gramm. Suppl. 164. 19).

aptatio, "appropriateness"

Mar. 634: Nominis atque sui fulgens aptatio magni.

F (Iren. Haer. 2. 26. 3).

benedictio, "blessing"

Mar. 184: Ac per quem veniet mundo benedictio summa.

Theoph. 410; Pafn. vii. 1.

F 9 (Vulg., Sulp. Sev.).

caementarius, cementarius, "mason"

Prim. 257: Ac cementariis secum sumptis bene gnaris.

F (Commod., Hier., Vulg., Isid.).

cellula = cella

Abr. ii. 7: faciam illi exiguum ab introitu cellulam.

Abr. iii. 8; viii. 1, 2; Pafn. inscr., vii. 5, 6, 8;
viii. 2; x. 3.

F (Ter., Colum., Hier., Rufin., Paul. Petr., Eugipp.,

Venant. Fort., Isid.).

circumcisio, "circumcision"

Mar. 633: Ipsius pueri quoque circumcisio Christi.

F 1 (Tert., Itala, Lact., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Aug., Alcim. Avit., Cassiod., Greg. Tur.).

coinquinatio, "pollution"

Abr. 1. 3: ne immensa eius serenitas pulchritudinis alicuius obfuscetur sorde coinquinationis.

F (Itala, Lucif., Aug., Sulp. Sev.).

compassio, "pity"

Abr. 1. 3: in quam pro compassione orbitatis nimio affectu ducor.

Pafn. x. 4.

F 2 (Tert., Hilary, Ambr., Hier., Rufin., Paul. Nol., Hegesipp., Aug., Fulg., Venant. Fort., Greg. M.).

concaptivus, "fellow captive"

Pel. 130: cum concaptivo victi rectore popelli.

F (Hier., Vulg., Rufin., Venant. Fort.).

concupiscentia, "eager desire, longing"

Gall. I. xiii. 4: Nulla magis est vitanda temptatio, quam oculorum concupiscentia.

F (Tert., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Paul. Nol., Oros., Cassiod., Greg. Tur., Venant. Fort.).

condescensio, "condescension"

Abr. vii. 16: qui me indignam miseratione non terrore cogis, sed mihi condescensione ad poenitentiam hortaris?

F (Hilary, Cassiod., Cod. Iust., Greg. M.).

confabulatio, "a discoursing together, conversation"

Gall. I. iv. 4: Quo illorum ex confabulatione ipsius vitam, mores, consuetudinem possis praenoscere.

Abr. 1. 1 (2); Pafn. iii. 3.

F (Tert., Itala, Cypr., Ambr., Hier., Aug., Sulp. Sev., Greg. M., Isid.).

creatura, "creature," especially man

Gall. I. xiii. 5: ipsi debet famulari omnis creatura.

Abr. vii. 10; Pafn. i. 1.

F 2 (Tert., Itala, Ambr., Hier., Vulg., Gaudent., Paul. Nol., Venant. Fort.).

deceptio, "deceit"

Cal. ix. 11: Propria stultitia huiusque Fortunati fraudolenta deceptio.

Cal. iii. 3.

F (Itala, Optatian., Hilary, Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Paul. Nol., Aug., Mart. Cap., Leo M., Cod. Theod.,

Ennod., Cassiod., Greg. Tur., Cod. Iust., Greg. M.).
deceptor, "deceiver"

Gong. 433: Vaffer deceptor hominum captorque reorum.

F (Sen. II, Lact., Auson., Hier., Aug., Sedul., Fulg.).
deitas, "divinity"

Agn. 393: Istaec cuncta regis sceptro summae deitatis.

Agn. 74; Gest. 25.

F (Itala, Arnob., Hilary, Hier., Rufin., Prudent.,
Gaudent., Aug., Prosp., Cod. Theod., Fulg., Venant.
Fort.).

delectamentum = delectatio

Theoph. 72: Blanda potestatis delectamenta prioris.

Theoph. 200.

F (Ter., Cic., Gell., Tert., Porph., Nazar., Vulg., Aug.).

denominatio, "multiplier"

Sap. iii. 20: quando autem, divisionem faciendo, quota
pars sit numeri, dicimus, denominationem facimus.

Sap. iii. 19 (2), 20 (2).

F 1 (Boeth.).

despectio, "contempt"

Abr. 1. 4: despectio temporalium condecet animum caelo
intentum.

F (Cic., Hier., Vulg., Aug., Cassian., Salv., Ennod.,
Cassiod.).

dilectio, "affection"

II ep. 2: magnificaeque circa mei vilitatem benignita-
tis atque dilectionis plenitudinem.

Gall. I. v. 5; vii. 1; Cal. iii. 4; vii. 1; Abr. vii.
7; Pafn. x. 4, 5; xii. 5; Sap. v. 17; Prim. 417.

F (Quint., Tert., Itala, Cypr., Arnob., Hilary, Vulg.,
Paul. Nol., Hegesipp., Aug., Sidon., Alcim. Avit.,
Cassiod., Greg. Tur.).

dissonantia, "difference"

Sap. 1. 4: Et quod maius potest rumpere civilis concor-
diam pacis, quam dissonantia observationis?

F 2 (Hier., Claud. Mam., Aug., Ennod., Cassiod., Cod.
Iust.).

districtio, "strictness"

Cal. ix. 6: Quanta supernus arbiter districtione cunc-
torum facta examinat.

F 2 (Cassiod.).

doctrix, f., "teacher"

Mar. 11-12: Quo laudem dominae studium supportet alumnae,
Doctricique piaae carmina discipulae.

Asc. 117.

F (Serv., Vulg., Prisc., Cassiod.).

dominator, "ruler, lord"

Pel. 389: Rex pie, sidereae dominator nobilis aulae.

F (Cic., Tert., Lact., Ambr., Vulg., Sedul., Prisc., Cassiod., Greg. Tur.).

dominatrix, f., "ruler"

Mar. 13: Unica spes mundi dominatrix inclita caeli.

Mar. 3, 517; Theoph. 179, 208, 333; Gest. 404; Prim. 421, 460, 574.

F 1 (Cic., Sen. II, Tert., Auson., Ambr., Hier., Vulg., Prudent.).

factor, "maker"

Mar. 188: Et semper grates factori reddite dulces.

Mar. 301, 583, 674, 715, 731, 898; Theoph. 455; Dion. 1, 210; Agn. 77; Pafn. i. 1; iii. 11; Sap. iii. 22; Prim. 278, 285, 483, 584.

F 1 (Tert., Ulp., Lact., Pallad., Hier., Vulg., Rufin., Aug., Salv., Cassiod., Coripp., etc.).

factura, "work"

Bas. 240: Inprobe fur, regis facturam redde perennis.

F 2 (Tert., Itala, Cypr., Mar. Victor., Hilary, Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Prudent., Aug., Cassian., Leo M., Vict. Vit., Sedul., Alcim. Avit.).

habitaculum, "habitation of the soul, shelter"

Sap. v. 28: Tu, Christe, suscipe spiritum, pro tui confessione nominis electum de habitaculo corporis.

F 2 (Prudent., Aug.).

illustratio, "illumination"

Gall. I. v. 6: Quid posset fieri, ut, servientes idolis, sanum saperemus sine illustratione supernae pietatis?

F 3 (Verecund., Vulg.).

impassibilitas, "incapacity for suffering"

Sap. ix. 6: non respuisti fieri homo passibilis humanitate, salva divinitatis impassibilitate.

F (Hilary, Hier., Rufin., Cassiod.).

incensum, "incense"

Ioh. 22: Et tulit incensum, signans sacra votaplorum.

Mar. 88, 91, 459.

F 2 (Cypr., Sulp. Sev., Isid.).

ingeniolum, "scant native ability, feeble intellect"

I pr. 8: ne crediti talentum ingenioli sub obscuro torpens pectoris (antro) rubigine negligentiae exterminetur.

II pr. 3.

F (Arnob., Hier.).

inhonestas, "dishonor, disgrace"

Dulc. i. 6: Cultura deorum non adducit inhonestatem.

Dulc. i. 7.

F (Tert., Aug.).

inspector, "examiner"

Mar. 721: Ipse sed, inspector mentis, testis quoque cordis.

F 2 (Hier., Vulg., Aug.).

inspiratio, "inspiration"

Gall. I. v. 6: nec dubito quin divinae inspirations gratiae ad credendum estis praeventae.

F 3 (Tert., Cypr., Hilary, Rufin., Aug.).

inspirator, "one who inspires"

Gall. I. v. 2: Amator virginitatis et inspirator castitatis.

F (Cassian., Cael. Aurel.).

iubilatio, "jubilation"

Abr. ix. 6: Ipsi honor, gloria, laus, et iubilatio per infinita saecula.

Gall. I. xiii. 5; Cal. ix. 33.

F 2 (Aug., Vulg.).

iussio, "command"

Sap. v. 22: Imperialis iussio et congrua satis ultio.

Mar. 544; Sap. v. 2, 10, 22; Dulc. i. 1; Gest. pr. 2, 9.

F (Arnob., Lact., Chalcid., Hier., Sulp. Sev., Oros.).

iuvamen, "aid"

I pr. 5: ad perfecti defensionem opusculi permultorum iuvamine egeo.

Gall. I. xii. 6; xiii. 5; Dulc. xii. 2; Pafn. vii. 2; Prim. 476.

F (Hilary, Boeth., Greg. M.).

libramen, fig., "balance"

Mar. 574: Noctis tranquillae medio libramine certe.

F 3 (Cypr., Claud. Mam.).

lucisator, "author of light"

Gong. 1: O pie lucisator, mundi rerumque parator.

F (Prudent.).

mansiuncula, "small dwelling"

Abr. i. 4: Ubi deget? --In meis mansiunculis.

Abr. ii. 7.

F (Hier., Vulg.).

missa, with misterium, "mass"

Theoph. 422: Et mox misterium missae peragit studiose.

Theoph. 386; Bas. 165; Dion. 172.

F 19, missus (Ambr., Aug., Cassian., Paul. Petroc., Isid.).
nonna, "nun"

Prim. 506: Quicquid nonnarum deprecere sciverat usum.

Prim. 303, 543.

F (Hier., Benedict. Reg.).

nugacitas, "folly"

Cal. iii. 5: qua dementia reris me tuae cedere nugacitati.

Pafn. i. 28.

F (Aug., Ps.-Fulg.).

numerositas, "great number"

Pafn. xii. 3: Si tamen, quid fecerim, vis scire, numerositatem meorum scelerum

F (Tert., Rufin., Aug., Macr., Oros., Cod. Theod., Apol. Sidon.).

obfuscatio, offuscatio, fig., "blackness"

Pafn. iii. 8: me sordidulam, milies millenis sordium offuscationibus oblitam.

F (Tert., Vulg.).

obiectio, "reproach"

Sap. v. 7: Vin adhuc, Fides, solita conviciorum obiectione imperatorem dehonestare?

F 2 (Tert., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Hegesipp., Mart. Cap.).

omnipater, "father of all"

Gall. I. ii. 5: Reor, omnipatrem prius esse invocandum.

Mar. 134, 216.

F (Prudent.).

passio, "suffering"

Sap. v. 27: nec tangaris de mei passione materni affectus dolore.

Inscriptiones Gong., 'ol., Dion., Agn., Dulc., Sap.;
I epil.

F (Lact., Cod. Theod.).

paternitas, "fatherhood, fatherly interest"

Pafn. vii. 11: Quod iubet tua paternitas, non recusat.

Sap. v. 17.

F (Itala, Vulg., Fulg., Isid.).

peccamen, "fault, sin"

Abr. vii. 11: ita nostrorum acerbitas peccaminum divinae dulcedinem benignitatis non valet immutare.

F (Hilary, Hier., Prudent., Gaudent.).

peccator, "sinner"

Theoph. 172-73: Quid dicturus ero nimium peccator in illo Tempore iudicii sanctis ipsis metuendi.

Bas. 217; Cal. ix. 19; Abr. ix. 5.

F (Tert., Lact., Vulg.).

peccatrix, f., "sinner"

Pafn. xii. 1: ut tu me peccatricem dignareris visitare?

F (Hier., Vulg., Paul. Nol.).

perditio

(1) "loss"

Pafn. iv. 3: Ut quid haec perditio quadringentarum auri librarum.

F 1 (Plin. n., Itala, Salv., Alcim. Avit., Fulg.).

(2) "perdition, destruction"

Cal. ix. 13: qui non delectatur in impiorum perditione.

Theoph. 103, 125, 229; Cal. ix. 14, 22, 24; Abr. iii. 6, 14; vi. 3; vii. 5; viii. 3; ix. 4; Pafn. iii. 5; x. 2.

F 3 (Lact., Hier., Vulg., Oros.).

persecutor, "persecutor" of the Christians

Gall. II. ix. 1: et orate pro persecutorum delictis.

F 2 (Lact., Hier., Vulg., Prudent., Apol. Sidon.).

praecognitor, "one who knows beforehand"

Abr. iii. 9: Unde prostratus in orationem praecognitorem futurorum supplicavi.

F (Ambr., Iren. Haer. 4. 29. 2).

primas, "leader"

Theoph. 132: Cleri primates, plebis pariterque priores.

Gest. 453, 684, 720.

F 2 (Iulian., Vulg., Aug., Cod. Theod.).

propitiatio, "expiation"

Cal. ix. 19: O Christe, mundi redemptio et peccatorum propitiatio.

F 2 (Vulg.).

recompensatio, "recompense, return"

II ep. 2: condignarum recompensatione gratiarum.

Gall. I. i. 4; Abr. vii. 16.

F (Cassiod., Greg. M.).

rectitudo, "uprightness"

I pr. 9: opem tuae rectitudinis ne pigriteris adhibere.

II ep. 12.

F 3 (Cassiod.).

relicta, "widow"

Prim. 287: Commisitque suae carae moriendo relictae.

F (Rufin., Greg. M.).

resurrectio, "resurrection"

Sap. ix. 1: donec in resurrectione maiori reviridescant gloria.

Sap. ix. 6.

F (Tert., Lact., Hier., Vulg., Aug., Sulp. Sev.).

retributio, "recompense, retribution"

Gall. I. xiii. 6: nec expers fies aeternae retributionis.

Gall. I. i. 4.

F 1 (Tert., Vulg., Apol. Sidon.).

sacratio, "consecration"

Prim. 396: Hoc nam facta clari sacratio templi.

F 1 (Macr.).

sacricola, f., "ministrant in the temple"

Agn. 157: Eius sacricolis et consociare puellis.

F (Cic., Tac., Apul., Solin., Ammian., Prudent., Macr.).

salvator, "savior, redeemer"

Bas. 139: Condoluit Christus mundi salvator amandus.

F 2 (Tert., Lact., Iuven., Hier., Vulg., Rufin., Prudent., Paul. Nol., Aug., Sedul.).

sectatrix, f., "follower, adherent"

Prim. 587: Heres et sanctae sectatrix inclita vitae.

F (Aug., Isid.).

substantia, "being, nature"

Cal. ix. 26: Divina substantia, quae vere et singulariter es sine materia forma.

Pafn. i. 6; iii. 12.

F 1 (Sen. II, Quint., Frontin., Vulg., Cod. Theod.).

substantiola, "being, substance"

Mar. 73: Ut propria substantiola bene multiplicata.

Bas. 24, 131.

F (Hier., Caesar. Arel.).

tendicula, "snare, plot"

Gest. pr. 8: vereor me temeritatis argui tendiculasque multorum non devitare convicii.

F 2 (Hier., Gelas., Vulg.).

tentatrix, temptatrix, f., "one who makes trial" of something

Mar. 608-9: Dextraque continuo temptatrix debilitata
Ingenti certe cruciatur iure dolore.

F (Aug.).

triumphator, "victor"

Abr. 1. 3: Et quid tibi, triumphator saeculi, cum curis
mundi?

Sap. v. 13.

F 4 (Min. Fel., Hier.).

vicedominus, vicedomnus, vicedom, "archdeacon"

Theoph. 59: Subiectis alium cito praeposuit vicedomnum.

Theoph. inscr., 17, 34, 281, 424.

F (Greg. M., Edict. Theodor. reg.).

b. Adjectives

acceptabilis, "worthy of acceptance, acceptable"

Abr. vii. 14: Non satis acceptabile munus deo esse com-
probatur.

Pafn. ix. 1; x. 2; xii. 4.

F 1 (Tert., Lact., Ambr., Vulg., Aug., Cassian., Salv.,
Greg. Tur.).

altithronus, "throned on high"

Mar. 42: Quos piget altithrono psallere pro modulo.

Mar. 256, 427, 475, 525; Gong. 138, 236; Theoph. 285,
428, 448; Bas. 252; Dion. 69, 209; Agn. 225; Gest.
prol. 2. 3, verse 693.

F (Iuvenc., Venant. Fort., Inscr. Christ. Rossi, Eug.
Tol.).

carcareus, "of a prison"

Dion. 169: Sed nec carcareis praesul praeclarus in an-
tris.

Gest. 509, 531.

F (Symm., Ambr., Prudent., Cassiod.).

carnalis, "carnal, worldly"

Agn. 37: Spernere carnales affectus fortiter omnes.

Agn. 239, 361; Gall. I. v. 3; Cal. ix. 5; Sap. ix. 7.

F 1 (Min. Fel., Tert., Itala, Hilary, Hier., Rufin.,
Prudent., Paul. Nol., Aug., Cassian., Cassiod., Greg.
Tur., Venant. Fort.).

coeternus, "co-eternal"

Gall. I. v. 3: te, veram et coeternam patri sapientiam.

Agn. 375; Dulc. xi. 1.

F (Tert., Hilary, Ambr., Hier., Rufin., Prudent., Paul.

Nol., Gaudent., Aug., Cassian., Cassiod., Greg. M.).
coaevus, "of the same age, coeval"

Mar. 487: Quae, veluti connutritae sociaeque coaevae.
 Abr. vi. 2.

F (Hier., Rufin., Prudent., Aug., Arator, Venant. Fort.,
 Greg. M.).

corruptibilis, "corruptible, subject to decay"

Theoph. 434: Exemptus corruptibilis de carcere carnis.

F (Itala, Arnob., Lact., Hilary, Aug.).

exaudibilis, "worthy of being heard"

Sap. v. 21: quam efficaces, quam exaudibiles experior
 esse tui preces!

F 1 (Aug., Fulg.).

flavicomans, "of yellow hair"

Prim. 44: Indutum vestis velamine flavicomantis.

F (Prudent.).

grandisonus, "loud-resounding"

Pel. 325: Inter grandisonas agitari martiris undas.

F (Sedul., Cassiod.).

impassibilis, "not subject to suffering"

Pafn. i. 2: Licet illa impassibilis maiestas affici non
 possit iniuriis.

F (Tert., Novat., Lact., Hier., Rufin.).

incapax, "incapable"

Dulc. xiii. 2: O insensati et hebetes totiusque ratio-
 nis incapaces.

F (Hier., Rufin., Prudent., Aug.).

incircumscriptus, "unlimited, infinite"

Cal. ix. 9: Deus incircumscriptus et incomprehensibilis.

F (Tert., Hilary, Ambr., Prudent., Oros.).

indivisibilis, "indivisible"

Sap. iii. 21: ad indivisibilem non perveniet unitatem.

Sap. iii. 19.

F (Tert., Hier., Isid.).

innumerosus, "countless"

Gest. 186: Atque suas gazas disperdens innumerosas.

F (Iuvenc., Hilary, Cassian., Coripp.).

insensatus, "irrational, foolish"

Dulc. xiii. 2: O insensati et hebetes totiusque ratio-
 nis incapaces.

Agn. 173; Cal. iii. 5.

F (Tert., Hier., Rufin., Aug.).

interminabilis, "endless"

Pafn. xii. 5: ut doner beatitudine interminabili.

Sap. v. 29; ix. 9.

F (Tert., Hier., Aug., Salv., Apol. Sidon., Boeth.).

invisibilis, "invisible"

Cal. viii. 2: Ecce, invisibilis deus nobis apparet.

F (Cels., Tert., Lact., Vulg., Paul. Nol., Aug., Sulp. Sev., Macr.).

lacteolus, "of a child, tender"

Mar. 303: Infans lacteolis fuerat dum parvula membris.

Gong. 40.

F 1 (Prudent.).

leprosus, "leprous"

Gall. II. ii. 1: leprosus seu inerguminus est factus.

F 1 (Tert., Hier., Vulg., Sedul., Isid.).

lucifluus, "filled with light, divine"

Gong. 18: Mandans in regno vivere lucifluo.

Agn. 449; Abr. ii. 5.

F 2 (Iuvenc., Prudent., Zenon.).

magnanimis = magnanimus

Mar. 729: Post haec magnanimes cum pardis namque leones.

F (Tert., Aug., Claud. Mam., Iordan.).

materialis, "material"

Cal. ix. 26: iube materiale corpus Fortunati.

Sap. ix. 1.

F (Tert., Ambr., Rufin., Aug., Macr.).

passibilis, "suffering"

Sap. ix. 6: non respulisti fieri homo passibilis humanitate.

F (Tert., Arnob., Hier., Vulg., Rufin., Prudent., Caes. Aurel.).

praepulcher, "very beautiful"

Mar. 79: praepulchram sibi desponsavit amicam.

Agn. 49, 78; Abr. v. 2; Gest. 454.

F (Iuvenc.).

praesiccus, "very dry"

Gong. 190: Sed nec praesiccam tinxerat hinc ligulam.

F (Prudent.).

reprehensibilis, "blameworthy"

Pafn. x. 3: et, spreta reprehensibili consuetudine, castitatem elegit.

F (Lact., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Salv.).

reprobus, "false, apparent"

Agn. 265: In reprobam miserum mortem tradebat et illum.

F 1 (Tert., Cypr., Novat., Hier., Vulg., Rufin., Aug.).

serpentinus

(1) "of a serpent"

Cal. ix. 12: serpentinis perfusus venenis.

Cal. ix. 30; Sap. iii. 5.

F 1 (Ambr., Aug.).

(2) "diabolical"

Sap. iii. 5: Nolite, meae filiae, serpentinis huius satanae cor apponere.

F.

transitorius, "passing, transitory"

Pafn. vii. 12: Formida perpetis crudelitatem gehennae, et desine transitoria pertimescere.

F 6 (Aug., Boeth., Cassiod.).

unigenitus, "only-begotten, only"

Cal. ix. 23: dei unigenitus idemque virginis primogenitus.

Abr. vii. 2; ix. 6.

F (Tert., Hilary, Hier., Rufin., Aug.).

c. Verbs

ablacto, "wean"

Mar. 281-82: Fortunata suam dum sumpsit ab ubere natam Ablactando piam genitrix de more Mariam.

F 1 (Ambr., Hier., Vulg., Aug., Cassiod.).

abrenuntio, "renounce"

Pafn. v. 1: meisque amasionibus publice abrenuntiavi.

Pafn. v. 2; Gall. I. xii. 10.

F 2 (Ambr., Hier., Cassian., Cassiod.).

annullo, "annihilate"

II ep. 9: ne in me donum dei annullaretur ob negligentiam mei.

F (Itala, Hier., Vulg.).

associo, "unite, join"

Gall. I. xiii. 3: quandoque associatum ire in aeterno gaudio.

Gall. I. xiii. 7.

F 1 (Cassiod.).

captivo, "take captive"

Abr. iiii. 14: quis latro meam filiam captivaret.

F 1 (Itala, Hier., Vulg., Paul. Nol., Aug., Salv., Greg. Tur.).

coapto, "fit, join together"

Pafn. i. 4: sed etiam ex magis contrariis partibus coaptatur.

F 1 (Vulg., Prudent., Aug.).

compator, "suffer with"

Gall. II. viii. 2: te compatiente poenas luit.

Gall. II. ix. 1.

F 1 (Tert., Itala, Hilary, Ambr., Paul. Nol., Cael. Aurel.).

condoleo, "suffer with"

Cal. ix. 15: quo interni amaritudinem, quam patior, doloris perspiceres et dolenti condoleres!

Theoph. 152; Bas. 139; Agn. 351; Abr. viii. 3; Gest. 369.

F (Itala, Tert., Hier., Vulg., Aug.).

conforto, "strengthen, comfort"

Bas. 253: Fidum pastorem quo confortaret in hostem.

Gong. 404; Agn. 197; Sap. v. 28.

F 4 (Itala, Ambr., Hier., Vulg., Paul. Nol., Sedul., Greg. Tur.).

congaudeo, "rejoice"

Bas. 4: Congaudens modulis succino dactylicis.

Mar. 131, 262; Bas. 136; Cal. ix. 15; Abr. viii. 3; Gest. 307; Prim. 159.

F (Tert., Cypr., Vulg., Paul. Nol., Aug., Cassiod., Greg. Tur., Venant. Fort., Greg. M.).

convescor, "eat with"

Theoph. 321-22: Discipulique sui crebro videre beati
Ipsium nunc convescentem, nunc ergo loquentem.

F (Hier., Vulg., Aug.).

cooperor, "work with"

Pafn. vii. 4: At nunc, me hortante Christoque cooperante.

F 1 (Vulg., Rufin., Paul. Nol., Aug., Cassiod.).

elongo, "remove"

Cal. ix. 14: noli elongare medelam tuae miserationis.

F 2 (Vulg.).

emundo

(1) "make clean, pure"

Prim. 271: Emundare locum socios praeceperat ipsum.

F 1 (Colum., Tert., Vulg.).

(2) fig., "cleanse" from sin

Abr. inscr.: emundavit maculas criminum.

F 2 (Vulg.).

evacuō, fig., "make empty, destroy"

Gong. 436: Temptavit famam evacuare bonam.

Abr. iii. 5; vii. 3, 8.

F 2 (Vulg.).

exalto, "exalt, elevate"

Asc. 104: Exaltate deum modulato carmine nostrum.

Asc. 101; Dulc. xii. 2.

F 1 (Hier., Vulg.).

glorifico, "glorify"

Agn. 291: Glorificare deum stultus quia spreverat illum.

Dion. 264; Abr. ix. 6; Sap. iv. 4.

F 1 (Tert., Hier., Vulg., Prudent., Prosp. Aquit.).

humilio, "humble"

Pafrn. vii. 14: quanto perfectius humiliaberis.

F (Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Aug.).

ieiuno, "fast"

Theoph. 377: Ieiunando trium cursus agit ergo dierum.

Prim. 250.

F 1 (Tert., Hier., Vulg., Aug., Apol. Sidon.).

introgredior, "enter"

Mar. 827: Hanc introgressi, petierunt limina templi.

F 2 (Vulg.).

obfusco, offusco

(1) lit., "soil, darken"

Sap. v. 36: nec flammae comam vel vestes poterunt ob-
fuscare.

F (no example).

(2) fig., "besmire"

Abr. i. 3: ne inmensa eius serenitas pulchritudinis
alicuius obfuscetur sorde coinquinationis.

F (Tert., Ambr., Salv.).

pigritor, "be slack, dilatory"

I pr. 9: opem tuae rectitudinis ne pigriteris adhibere.

Cal. ix. 17; Abr. vii. 10; Prim. prol. 3.

F (Vulg., Aug., Gloss. Grk.-Lat.).

praefiguro

(1) "show forth"

Abr. vi. 1: Sed non est tempus, ut praefigetur in facie.

F 1 (Lact.).

(2) "show before, in advance"

Abr. iii. 8: qua, si mens non fuisset laeva, mihi prae-figurabatur eius ruina.

F 2 (Ambr., Sulp. Sev., Eugipp.).

praesigno, "show in advance by means of signs"

Mar. 296-97: Dicentes, tanto quod tunc infantula facto Per se quid fieri praesignaret cito magni.

F 3 (Rufin.).

propalo, "reveal"

Dulc. viii: ipsique (seriem) rerum quae geruntur propalemus.

Gest. pr. 10.

F (Commod., Vulg., Claud., Aug., Oros., Apol. Sidon., Vict. Vit.).

recompenso, "repay"

Sap. ix. 7: centenae vicissitudinem mercedis recompen-sari.

F (Lact., Auct. ep. ad Marcellam).

salvo

(1) "make well"

Gong. 300: Qui se salvatum sentiat et validum.

Pel. 369; Gall. inscr.; Gest. 331, 626.

F 1 (Lact., Vulg.).

(2) "save" in the spiritual sense

Mar. 220: Omnes atque suo salvaret sanguine sacro.

Mar. 579; Theoph. 178; Bas. 140, 155, 180, 219; Dion. 91; Pafn. vii. 14; Gest. 367.

F 2 (Vulg., Hier.).

sanctifico, "consecrate"

Prim. 225: Omnes esse locum firmabant sanctificandum.

Mar. 269; Prim. 377.

F 1 (Tert., Hier., Vulg., Prudent.).

subintro, "go down into, enter"

Agn. 224: Et cum sordidulum compulsa subintrat in antrum.

F (Tert., Hier., Vulg., Aug., Gelas.).

subsanno, "make fun of, mock"

Sap. v. 4: Quid murmuras subsannando?

F (Tert., Commod., Hilary, Hier., Vulg.).

suffulcio, "support, sustain"

Agn. 238: An virgo suffulta sui munimine Christi.

Prim. 303, 476.

F 2 (Lucr., Vulg.).

superabundo, superhabundo, "abound, overflow"

Abr. vii. 10: superhabundet divina gratia.

F (Tert., Ulp., Lact., Hier., Vulg., Aug.).

turifico, "offer incense"

Sap. v. 17: conquinisce turificando magnae Dianae.

F (Aug., Optat.).

vivifico, "restore to life, quicken"

Cal. ix. 18: qui te, filii Calimache, parcendo occidit
et occidendo vivificavit.

F 1 (Tert., Hilary, Prudent., Aug.).

d. Adverbs

aeternaliter, "forever"

Dulc. xii. 1: quo merear cum his aeternaliter laetari.

Cal. v. 2; Sap. ix. 6, 8.

F (Prudent., Aug.).

carnaliter, "carnally, in the flesh"

Mar. 736-37: Non te, virgo, rogo, pollens, genitrix mea
cara,
Permoveat signi novitas carnaliter almi.

F (Tert., Itala, Cypr., Ambr., Hier., Rufin., Prudent.,
Aug., Cassiod., Isid.).

digestim, "in order"

Gall. I. xii. 1: Dicam digestim.

Mar. 651, 673; Sap. iiii. 20; Gest. pr. 4.

F (Prudent.).

fiducialiter, "with confidence"

II ep. 5: vestris corroborata sententiis fiducialius
praesumo.

F (Vulg., Aug., Fulg., Cassiod.).

pacifice, "peacefully"

Pafn. xiii. 3: et corpus in molli gremio terrae, suae
materiae, pacifice foveatur.

F (Cypr., Vulg., Aug.).

primule, "first"

Gong. 318: Primule quis morbos ablueret varios.

Gong. 375; Prim. 435.

F (Cassiod.).

quantocius, "as quickly as possible"

Gall. I. ix. 4: Unde quantocius baptizari gestio.

Cal. ix. 21; Pafn. vii. 6; Sap. i. 9; ix. 8; Gest. 732.

F (Commod., Vulg., Lact., Aug., Sulp. Sev., Cod. Theod., Gelas., Greg. Tur., Greg. M.).

unanimiter, "in singleness of spirit"

Gall. I. v. 5: condecet nos servata corporis integritate unanimiter perseverare.

Sap. v. 1.

F (Tert., Arnob., Vopisc.).

veneranter, "with veneration, reverently"

Asc. 89: (animam) astrigeram ponam veneranter in aulam.

F (Tert., Sedul., Cassiod.).

2. Non-ecclesiastical

a. Nouns

abiectio, "humbleness"

II pr. 9: si autem vel pro mei abiectione vel pro viti-
osi sermonis rusticitate placet nulli.

F 2 (Cic., Querol., Ambr., Vulg., Paul. Nol., Aug., Salv., Ennod., Greg. M.).

almities, "kindliness"

Gong. 32: Sed transit meritis almitiem generis.

Gest. pr. 2.

F 1 (Fest., Char., Gloss.).

altare, "altar"

Abr. vii. 14: Rebar pauperibus eroganda, seu sacris
esse altaribus offerenda.

Mar. 87, 208.

F 1 (Lucr., Lucan., Plin. n., Petron., Pomp. Fest., Apul., Hier., Vulg., Aug.).

amasio = amasius, "lover"

Pafn. 111. 9: fuge lascivorum consortia amasionum.

Pafn. iv. 5; v. 1.

F (Apul., Arnob., Prudent.).

amniculus, "brook"

Gong. 176: Ut lustraret aquae amniculum vitreae.

F (Liv.).

angustia = angustiae, "narrowness"

Sap. iv. 1: nolite super carcaralis angustia custodiae
contristari.

F 1 (Cic., Sall., Plin. n., Tac., Cod. Iust.; sg. Cic., Tac., Non.).

atriolum = atrium

Gong. 182: Incedens, gressum vertit in atriolum.

Gong. 170, 240, 384.

F (Cic., Sen. I, Hier., Vulg.).

auctrix, f., "author"

Gong. 559: Sic haec infelix, commissi criminis auctrix.

Abr. 11. 1.

F 1 (Tert., Chalcid., Prob., Serv.).

barbula = barba

Prim. 47: Barbula parva, nigris sociata capillis.

F 1 (Lucil., Cic., Hegesipp.).

calciola = calceus

Gong. 228: Portantes cari calciolas domini.

F (Cic., Scrib., Serv., Hier., Macr.).

cogitatus, "thought"

Gest. 229: Cunctorum solus qui cognoscit cogitatus.

F 1 (Hygin., Sen. II, Apul., Tert., Mar. Victor., Pelagon., Ambr., Vulg., Aug., Sulp. Sev.).

collisio, "concussion, a striking together"

Dulc. iv. 2: Quid sibi vult collisio ollarum, caccaborum, et sartaginum?

F 1 (Tert., Firm. Mat., Ammian., Serv., Macr., Mart. Cap., Greg. Tur., Cod. Iust.).

conflictus

(1) "conflict, struggle" of battle

Gall. inscr.: sed in conflictu praelii nimium coartatus.

F 2 (Iul. Val., Vopisc., Pacat., Ammian., Hegesipp., Mart. Cap., Oros., Cassiod., Isid.).

(2) fig., "conflict, quarrel"

Gest. prol. 2. 28-29:

Sed nec conflictum fastidit rite duarum
Solvere iudicii celeri discrimine recti.

Gest. 173, 179.

F 3 (Gell., Ammian., Claud., Aug., Leo M., Fulg., Cod. Iust.).

consanguinitas, "relationship"

Cal. iii. 2: Quid ius consanguinitatis, quaeve legalis conditio institutionis compellit te ad mei amorem?

F 2 (Verg., Liv., Aug., Oros., Cassiod., Isid.).

consequentia, "sequence, natural succession"

Gall. I. iv. 3: Consequentia autem rerum monstrabit
eius assensum.

F 1 (Varro, Gell., Papin., Tert., Paul., Lact., Rufin., Mar. Victor., Boeth., Greg. Tur.).

contrarietas, "opposition, contrariety"

Pafn. 11. 4: Nihil nostra de parte infidelitatis, nihil tibi obviabit contrarietatis.

F (Tert., Arnob., Serv., Hier., Macr., Cael. Aurel., Mar. Victor., Sidon., Greg. M.).

conventiculum = conventus

Agn. 209: Concurrente trahi conventiculo populari.

F 1 (Cic., Tert.).

cooperatio, "cooperation"

Sap. ix. 6: ex patris voluntate et spiritus sancti cooperatione.

F (Quint., Hilary, Aug., Oros., Cassian., Fulg., Cassiod.).

correctio, "correction"

I pr. 2: sed errores fatenti facilis venia vitis que debetur pia correctio.

F 1 (Cic., Suet., Lact., Ammian., Hier., Aug., Apol. Sidon., Alcim. Avit., Venant. Fort.).

correptio, "reproof"

Pafn. 111. 6: Severitas tuae correptionis concussit penetrali pavidi cordis.

F 2 (Cic., Cypr., Tert., Hier., Vulg., Aug., Sedul., Cassiod.).

coxa, "hip"

Gong. 463: Qui, resecans coxam stricto mucrone sacratam.

F 2 (Hygin., Cels., Plin. n., Sil. Ital., Mart., Iuv., Plin. ep., Greg. M.).

craticula, "grid-iron"

Sap. v. 10: In craticulam substratis ignibus assanda ponatur; commodè pauso in craticula, ceu in tranquilla navicula.

F (Cato, Petron., Mart., Arnob., Vulg., Rufin., Aug., Cassiod., Anthim., Greg. M.).

curiositas, "anxiety"

Gall. I. 111. 1: Curiositate frangar, o principes, antequam experiar.

Pafn. i. 22 (2).

F (Cic., Gell., Apul., Arnob., Firm. Mat., Hier., Vulg., Gaudent., Aug., Sulp. Sev., Cassiod.).

dator, "giver"

Agn. 310: Christo, victori mortis vitaeque datori.

II pr. 7.

F 1 (Plaut., Verg., Sil. Ital., Tert., Arnob., Ambr., Vulg., Prudent., Gaudent., Paul. Nol., Aug., Prob.).

efficacia, "power"

Pafn. i. 28: Qui tuae cogitationi instillavit velle,

ipse praestet efficaciam posse.

F (Plin., Tert., Itala, Ulp., Lact., Hilary, Auson., Ammian., Ambr., Vulg., Rufin., Aug., Cod. Theod., Leo M., Apol. Sidon., Ennod., Cassiod., Cod. Iust.).

effluentia, fig., "out-pouring, flow"

Sap. ii. 2: Mitiga effluentiam verborum et perge ad palatium.

F (Plin. n., Mar. Victor.).

emissio, "sending out, utterance"

Pafn. i. 17: necnon in emissione nunc gravis, nunc clarae vocis.

F 1 (Cic., Gell., Vulg.).

enormitas, "enormity, vastness"

Abr. vii. 9: Enormitas peccatorum prostravit me in desperationis profundum.

Abr. vii. 12; Pafn. i. 15; iii. 9.

F 2 (Sen. II, Tert., Spart., Capitol., Mart. Cap., Cod. Theod., Ennod.).

equuleus, eculeus, "wooden rack" for torture

Sap. v. 34: et fac, ut, suspensa in eculeo, atrociter verberetur.

F 3 (Cic., Sen. II, Curt., Ammian., Prudent.).

esus, "eating"

Abr. iii. 17: Et iam quid fiet, si carniū esus vinique haustus apponetur?

F (Varro, Cels., Plin. n., Gell., Tert., Hier., Vulg., Salv., Isid.).

exercitium, exercicium, "exercise"

Gall. I. i. 1: cum pro tui strenuitate id tibimet exercicii ad defensionem non ignores patriae servari.

F (Sall., Vell., Tac., Gell., Lact., Vulg., Macr.).

falsitas, "falsehood"

I pr. 4: quia, quod videtur falsitas, forsan probabitur esse veritas.

I epil.

F (Cic., Arnob., Lact., Ammian., Hier., Rufin., Aug., Sulp. Sev., Avian., Mart. Cap., Cassian., Cael. Aurel., Fulg., Cassiod., Isid.).

famen, "word, speech"

Asc. 133: Dicens ad proprium divino famine natum.

Dion. 178; Pafn. vii. 2.

F (Iuven., Mart. Cap., Venant. Fort., Eugipp., Isid.).

famulatus, "service"

Prim. 430: Eius ad implendum convenerunt famulatum.

Theoph. 65; Gest. 523, 657; Prim. 116, 136, 312, 509.

F (Cic., Sen. II, Arnob., Vulg., Cod. Theod.).

fatuitas, "folly"

Dulc. 1. 3: Quid sibi vult ista, quae vos agitat, fatuitas? --Quod signum fatuitatis nobis inesse deprehendis?

F (Cic., Apul., Arnob., Firm. Mat., Hier., Vulg., Aug., Mart. Cap., Cassian., Salv., Ennod.).

figmentum, fingmentum, "fiction, creation"

II pr. 2: Terrentii tamen fingmenta frequentius lectitant.

F 2 (Apul., Arnob., Lact., Firm. Mat., Hilary, Symm., Ammian., Serv., Hier., Rufin., Paul. Nol., Alcim. Avit.)

fonticulus = fons

Mar. 786: Undas fonticuli fluitantes gurgite dulci.

Gong. 93, 96, 108, 150, 160, 250, 310, 326, 385, 400.

F (Hor., Vitruv., Colum., Plin. n., Plin. ep., Ter. Maur., Prudent., Alcim. Avit.).

gaudimonium, "joy"

Abr. ix. v: Iocundor audiendo praecordialique laetor gaudimonio.

F (Petron., Vulg.).

generositas, "nobility"

Gest. pr. 1: quam pro insigni regalis stemmate generositatis.

F 1 (Plin. n., Apul., Porph., Serv., Vulg., Rufin., Venant. Fort.).

geometrica = geometria

Pafn. 1. 7: Arithmetica, geometrica, musica, astronomica.

F 2 (Cic., Plin. n., Gell., Ambr., Hier., Rufin., Aug., Apol. Sidon., Claud., Boeth., Cassiod., Isid.).

gloriola = gloria

Mar. 797: Et tibi gloriolam super hoc iam confero tantam.

Asc. 13; Gong. 52, 272, 292, 536; Pel. 365.

F (Cic., Hier.).

guttula = gutta

(1) "drop" of water

Mar. 767: Utribus in nostris quia nec est guttula fontis.

F 1 (Plaut., Paul. Nol., Fulgent.).

(2) fig., "a small portion" of anything

Pafn. 1. 19: Tenuem scientiae guttulam vobiscum communicare studui.

F 2 (Lamprid.).

habitaculum, "dwelling place, habitation"

Pafn. vii. 9: Ingredere, Thais, habitaculum
congruum.

Pafn. vii. 10.

F 1 (Gell., Pallad., Ammian., Vulg.).

hospitiolum = hospitium

Abr. v. 1: nostra hospitiola nulli sunt neganda.

F (Ulp., Hier.).

iactantia, "boasting, ostentation"

II pr. 7: Nec enim tantae sum iactantiae.

F (Quint., Tac., Plin. ep., Pacat., Aug., Apol. Sidon.).

immunditia, immunditia, "squalor"

Pafn. xii. 4: noli me sordidulam his immunditiis abs-
trahere.

F (Plaut., Cato, Colum., Tert., Ulp., Lact., Eugipp.).

impietas, "impiety"

Cal. ix. 14: doleo super gravi impietate mea.

F 1 (Cic., Ov., Quint., Tac., Plin. ep., Suet., Vulg.).

inaures, "ear-drops"

Agn. 93: Auribus et resplendentes suspendit inaures.

F 1 (Plaut., Plin. n., Lamprid., Vulg., Isid.).

incensor, "instigator"

Agn. 290: Sed magis ipse sibi fuit incensor moriendi.

Cal. ix. 12.

F 3 (Ammian.).

inceptio, "beginning, undertaking"

I pr. 5: tanto ad perfecti defensionem opusculi per-
multorum iuvamine egeo, quanto in ipsa inceptione
minus ulla proprii vigoris fulciebar sufficientia.

F (Ter., Cic., Quint., Ael. Don.).

infantula = infans

Sap. iii. 22: ex istarum aetate infantularum.

Mar. 296.

F (Apol., Hier., Apol. Sidon.).

infidelitas, "perfidy"

Pafn. ii. 4: Nihil nostra de parte infidelitatis.

Pafn. iv. 4.

F 1 (Caes., Cic.).

inoportunitas, inoportunitas, "inappropriateness"

Pafn. vii. 11: sed quaedam inoportunitas inest huic
habitationi --Quae haec inoportunitas?

F (Idac. chron., 467 A.D.).

inquietudo, "restlessness, turmoil"

Pafn. vii. 5: consequens est, ut haec, a solita saecularium inquietudine sequestrata, sola in angusta re-trudatur cellula.

F 1 (Sen. II, Solin., Lact., Hier., Marc. Empir., Cael. Aurel., Cod. Iust.).

intermixtio, "injection"

II ep. 9: quo vilitas meae inscientiae intermixtione nobilioris materiae illustraretur.

Cal. ix. 29.

F (Mar. Victor.).

internecies, internicies, "death"

Sap. v. 19: hanc rebellem usque ad interniciem crudis nervis caedite.

F (Isid., Act. SS. Maii vi. 402).

iuramentum, "oath"

Gest. 1159: Foedus, cum iuramento structum metuendo.

Gest. 1162, 1492.

F (Paul., Ulp., Ammian., Hier., Vulg., Rufin., Sulp. Sev., Cod. Iust.).

largitas, "generosity"

Abr. vi. 6: affatim sumus hebriati tua largitione administrante.

F 1 (Ter., Cic., Hier., Macr.).

laudatrix, f., "panegyrist"

Gong. 432: Laudatrix vitae quae fuit almificae.

F (Cic., Ov., Hier., Aug.).

laureola, "crown of laurel"

Pel. 309: laureolam caelesti luce coruscantem.

F 1 (Cic.).

lavacrum, "bath"

Pel. 220: Omneque (cum) lavacro corpus detergere puro.

F 1 (Gell., Apul., Tert., Spart., Ammian., Vulg., Claud., Cael. Aurel.).

lepra, "leprosy"

Gall. I. v. 2: qui me, precibus martiris tuae Agnetis a lepra pariter corporis et ab errore eripiens gentilitatis, invitasti.

F 1 (Scribon., Iuven., Vulg.).

libitum, "desire, pleasure"

Gest. 161: Ad tempus modicum libitoque minus populorum.

Dulc. xii. 5.

F (Tac., Gelas.).

litterulae

(1) "letter, epistle"

Bas. 250: Reddere litterulas spero te protinus ipsas.
F 2 (Cic., Hier.).

(2) "letters, learning"

Gong. 508: Nec possunt ullae dicere litterulae.
F 3 (Cic., Hor.).

locellus = locus

Mar. 469: Sed mage postremo gaudet remanere locello.
Mar. 784; Gong. 91, 159, 203, 249; Pel. 320; Theoph. 430; Gest. 568, 627, 1179.
F 1 (Isid.).

loquela, "speech"

Dion. 27: Et sic, alternis certantibus ergo loquelis.
Mar. 341; Pel. 174, 201, 214.
F 1 (Plaut., Lucr., Verg.).

luctamen, "struggle"

Asc. 9: Dum victor magno fregit luctamine tela.
Bas. 220; Agn. 38; Gest. 285, 317, 1489.
F 1 (Verg., Val. Flacc., Lamprid., Claud. Mam., Maximin.).

maculatio, "blemish"

Mar. 600: Non dolor est matri, nec est maculatio proli.
F 2 (Firm. Mat.).

malefactor, "evil doer"

Cal. ix. 22: hunc proditorem, hunc malefactorem a vinculis mortis absolvere.
F (Plaut., Vulg.).

mandatela, "command"

Gest. 650: His mandatellis cessit regina benignis.
Gest. 525, 641, 1161.
F (Prisc.).

medela, "healing"

Bas. 189: Si defles culpam, gaudet praestare medelam.
Theoph. 89, 359; Cal. ix. 14; Pafn. vii. 5.
F 2 (Gell., Auson.).

medietas, "half"

Gest. pr. 5: emensa arboreae medietate spissitudinis.
Sap. iii. 13, 15.
F 1 (Cic., Pallad., Cod. Theod.).

missus, "messenger"

Gest. 98: At regis nostri venientes denique missi.
Gest. 518.

- F 10 (Itiner. Alex.).
moderamen, fig., "direction"
Pel. 104-5: Non latet, imperio reges succumbere nostro,
Vivere nostrarum necnon moderamine legum.
Mar. 760; Bas. 18; Gest. 8.
F 2 (Ov., Chalcid., Cod. Theod.).
modulamen, "melody, harmony"
Gong. 575: Ergo dedit sonitum turpi modulamine factum.
Agn. 372.
F (Gell., Chalcid., Hier., Macr., Apol. Sidon.).
modulatio, "rhythm"
I pr. 8: Quamvis etiam metrica modulatio femineae fragilitati difficilis videatur.
Pafn. i. 13.
F 2 (Quint., Auson.).
moestitudo, maestitudo, "sadness, dejection"
Abr. vi. 1: internae amaritudinem maestitudinis contego.
F 1 (Acc. apud Non., Plaut., Pallad., Ambr., Sulp. Sev., Cael. Aurel.).
monitio, "warning"
Abr. ii. 1: cede meis paternis monitionibus.
Abr. vii. 7.
F (Cic., Liv., Sen. II, Colum., Fest., Suet.).
morula, "brief delay"
Gong. 98: Substitit et placidis tardat iter morulis.
Pafn. iii. 9; Gest. 1171.
F (Apul., Cypr., Aug.).
multiplicitas, "multiplicity"
Gest. pr. 6: regaliu multiplicitatem gestorum nutando.
F (Aug., Boeth.).
nigredo, "blackness"
Dulc. iv. 3: ut nigredo, quae inhaesit, similitudinem Aethiopis exprimat.
Dulc. inscr.
F (Apul., Hier., Vulg., Rufin., Marc. Empir., Mart. Cap., Cass. Fel.).
nimietas, "excess"
Abr. iii. 6: nimietate victa doloris praeceps ferebatur.
Pafn. vii. 12.
F (Colum., Apul., Capitol., Arnob., Pallad., Eutr., Rufin., Macr.).
oratus, "prayer, entreaty"

Prim. 36: Oratu pulsando iugi penetralia caeli.

F (Plaut., Cic., Apol. Sidon., Coripp.).

palmula

(1) "palm of the hand"

Sap. iv. 5: Consertis palmulis incedamus.

F 1 (Varro, Apul.).

(2) "palm tree"

Mar. 793: De te quippe meo praecepto, palmula, mando.

Gong. 486.

F 5 (Iunior, Descript. Orb. 18).

parentela, "relationship"

Dulc. i. 1: Parentelae claritas ingenuitatis vestrumque serenitas pulchritudinis exegit.

F (Capitol., Cassiod., Isid.).

peremptor, "destroyer"

Dion. 89: En ego sum caeli rector Mortisque peremptor.

F 1 (Sen. II, Apul., Ambr., Vulg., Prudent.).

perventio, "arrival"

Cal. viii. 3: forte re experieris in perventione, quod asseris te minus intellegere.

F (Aug., Mart. Cap., Benedict. ep.).

piscinula, "fish pond"

Gong. 324: Turbaret modicam vel pede piscinulam.

F (Varro, Hier.).

plenitudo, "abundance"

II ep. 2: dilectionis plenitudinem condignarum recompensatione gratiarum remetiri non sufficio.

F 3 (Vulg., Cael. Aurel.).

poenitudo, "repentance"

Cal. ix. 14: quippe grave delictum haut leve poenitudinis expectat remedium.

F (Pacuv. apud Non., Itiner. Alex., Auson., Ambr., Hier., Aug., Cael. Aurel., Apol. Sidon.).

possibilitas, "power"

Cal. ix. 12: Licet non defuisset velle, possibilitas tamen omnino defuit posse.

F 1 (Arnob., Pallad., Ammian., Ambr., Vulg., Rufin., Mart. Cap., Oros., Ennod.).

precatus, "prayer"

Gong. 297: Hoc quoque nunc, Iesu, donum concede precatu.

F (Stat., Ammian., Apol. Sidon.).

primatus, "primacy, highest position"

Prim. 125-26: Iisdem temporibus possedit papa beatus
Sergius ecclesiae primatum namque regendae.

Prim. 361.

F 1 (Plin. n., Vulg., Rufin., Aug.).

primicerius, "overseer, chief clerk"

Gall. inscr.: per Iohannem et Paulum primicerios Con-
stantiae.

Gall. I. ii. 5; iv. 4.

F (Veg., Ammian., Cod. Theod., Cod. Iust.).

primogenitus, "first-born son"

Gal. ix. 23: dei unigenitus idemque virginis primogeni-
tus.

Gest. 70, 129.

F 4 (Plin.n.,Vulg.).

proditrix, "betrayers"

Gong. 304: Proditrix signi fama satis placiti.

F 2 (Lact., Serv., Prudent.).

provectus, "elevation, high station"

Prim. 489: Quis fuit aequalis provectu nobilitatis.

F 1 (Aur. Vict., Ammian., Aug., Apol. Sidon.).

putredo, "putrefaction"

Pel. 368: Mundatis illic foedis putredine membris.

F (Ov., Apul., Veg., Vulg., Prudent., Macr., Caes. Aurel.,
Venant. Fort.).

rectrix, f., "director" (= abbatissa in Hrotsvit)

Prim. 111: Utque puellaris rectrix fore posset ovis.

Prim. 450, 481.

F (Sen. II, Colum., Plin.n.).

responsio, "answer"

Gall. I. v. 6: Congrua satis responsio.

Sap. iii. 10.

F 1 (Plaut., Cic., Gell., Hier., Vulg.).

rimula, "chink, crack"

Dulc. iv. 2: Accedite, quaeso, per rimulas perspicite!

F (Cels., Tert., Lact., Aug., Boeth.).

saepicula, sepicula = saepes

Gong. 179-80: Tunc se iuncturas volvebat mente per artas
Clare non posse cernere saepiculae.

F (Apul.).

sartago, "pan"

Dulc. iv. 2: Quid sibi vult collisio ollarum, caccabo-
rum, et sartaginum?

Dulc. inscr., iv. 3; Sap. v. 11.

F 1 (Plin. n., Iuv., Cypr., Ambr., Vulg.).

scatebra, "bubbling, gushing"

Gong. 96: Perlustrans liquidam fonticuli scatebram.

Gong. 251.

F 1 (Verg., Plin. n., Cael. Aurel.).

signaculum, "seal"

Ioh. 9: Solvere qui clausi posset signacula libri.

F 1 (Apul., Tert., Ulp., Novat., Hier., Vulg., Cod. Theod.).

silvula = silva

Prim. 186: Proxima coenobio fuerat tunc silvula.

F (Colum., Apol. Sidon.).

solutio, "explanation, interpretation"

Abr. iii. 9: ut mihi detergeret solutionem somni.

F 5 (Sen. II, Gell., Vulg.).

sonoritas, "melodiousness"

Pafn. vii. 14: non sonoritate vocis, sed compuncti rugitu cordis.

F (Prisc.).

sororcula = soror

Sap. v. 27: tui sororculam pari conditione extinctam.

F (Plaut.).

sospitas, "safety"

Cal. ix. 21: Sospitatis auctori grates.

F (Symm., Ammian., Hier., Vulg., Macr., Cassiod.).

spatiolum, "brief time"

Abr. vii. 10: datumque poenitendi spatiolum.

F (Arnob., Pallad.).

spissitudo, "density"

Pafn. i. 15: alii propter aeris spissitudinem.

Gest. pr. 5.

F 1 (Sen. II, Scrib., Pallad., Veg., Marc. Empir.).

strenuitas, "energy, vigor"

Gall. I. i. 1: cum pro tui strenuitate id tibi met exercicii ad defensionem non ignores patriae servari.

F (Varro, Ov.).

suadela, "persuasion, exhortation"

Theoph. 58: Quorundam blandis clam seductus suadellis.

Theoph. 90, 96, 391; Dion. 49, 140; Agn. 146, 154, 167; Sap. iii. 7; Gest. 220, 305, 341, 644, 714, 744; Prim. 93.

F 1 (Plaut., Apul., Porph.).

suasio, "persuasive speech"

Gall. I. iiii. 1: O utinam praevaleret suasio!

Dulc. xii. 1.

F 1 (Sen. II, Gell., Chalcid.).

tempusculum = tempus

Pafn. iiii. 10: Da mihi aliquantuli spatium tempusculi.

Gest. 372.

F (Porph., Ael. Don.).

teneritudo, "weakness, frailty"

Pafn. vii. 7: Vereor quod delicatae teneritudo mentis
aegre patiatur difficultatem tanti laboris.

Pafn. x. 4; Sap. iv. 1.

F (Varro, Suet., Pallad., Mart. Cap.).

tolerantia, "endurance"

Sap. v. 13: da tolerantiam Fidei, meae filiae.

Sap. v. 14, 20.

F (Cic., Sen. II, Quint., Tac., Vulg.).

tutamen, "protection"

Prim. 518: Ipsius auxilii semper tutamina certi.

F (Cat., Verg., Arnob., Ambr., Hier.).

undula, undola = unda

Gong. 184: Florum multimodis undola tecta comis.

F (Boeth.).

veneratio, "worship"

Sap. v. 5: venerationem inferre metallis?

Sap. ix. 7; Gest. pr. 1.

F 1 (Cic., Val. Max., Curt., Plin. n., Quint., Tac.).

verbositas, "loquacity"

Dulc. i. 8: Huius praesumptio verbositatis tollenda est
suppliciis.

Sap. v. 22.

F (Symm., Hier., Rufin., Prudent., Aug.).

verbulum = verbum

Mar. 139: Talia dum mundis formaret verbula labris.

Mar. 558; Gong. 129, 370; Pel. 103, 201, 230, 388;
Gest. 436.

F (Ps-Aug., Onom. Lat.-Grk.).

vocatio, "summons" to court

Sap. iv. 5: Expectate, donec instet hora vocationis
nostrae.

F 3 (Varro, Ateius Capito apud Gell.).

b. Pronouns

mis = mei

Asc. 48: Nec mis terroris potis est vim ferre potentis.

Pel. 7; Theoph. 216, 336; Dion. 179; Gall. I. 111. 1;
xii. 6; Abr. 111. 3.

F (Plaut., Enn. apud Prisc., Quint.).

tis = tui

Gong. 12: Hrotsvithae rore tis pie gratiolae.

Theoph. 350; Dion. 213; Gest. prol. 2. 11.

F (Plaut., Serv.).

c. Adjectives

almificus, "kindly"

Gong. 48: Gratia Pippini principis almifici.

Gong. 368, 432; Prim. 119.

F (Fest., Venant. Fort., Auct. Hist. Datian.).

astriger, "star-bearing, starry"

Mar. 126: Rex caeli fortis, cui subiacet astriger axis.

Mar. 140, 226, 512, 521; Asc. 21, 89; Gong. 3; Dion.
138; Agn. 5, 419.

F 1 (Stat., Cypr., Solin., Auson., Claud., Mart. Cap.,
Boeth., Arator, Venant. Fort.).

blandiloquus, "fawning, enticing"

Pel. 388: Talia blandiloquis palpantes verbula linguis.

F (Plaut., Sen. II, Cypr., Hilary, Apol. Sidon., Paul.
Petr., Fulg.).

cadaverosus, "corpse-like"

Cal. vii. 1: nec facies cadaverosa, nec membra sunt
tabida.

F (Ter., Ambr.).

carceralis, "of a prison"

Dulc. i. 8: sub carcerali squalore servantur.

Sap. iv. 1.

F (Prudent., Cod. Theod., Vict. Vit., Sedul., Greg. Tur.,
Cod. Iust.).

clanculus, "secret"

Gong. 142: Sed mox nudari clancula dicta sibi.

Abr. 111. 18.

F (Gloss.).

condignus, "worthy, fitting"

II ep. 2: condignarum recompensatione gratiarum.

Mar. 121, 322, 422, 677; Asc. 83; Gong. 343; Theoph. 40, 246, 442; Agn. 20, 83, 158; Gall. I. v. 6; xii. 9; Pafn. xii. 4; Gest. 523, 747, 1153; Prim. 435.

F (Plaut., Plin. n., Gell., Apul., Tert., Porph., Novat., Cypr., Arnob., Mar. Victor., Pelagon., Hier., Gaudent., Paul. Nol., Aug., Leo M., Cassiod.).

corporalis, "pertaining to the body"

Pafn. i. 5: quia, licet illa sint contraria, tamen sunt corporalia.

Gall. I. xiii. 3.

F 2 (Quint., Gell., Vulg., etc.).

corporeus = corporalis

Mar. 308: Qui post, corporeae tectus velamine formae.

Mar. 549, 770, 872; Agn. 162; Asc. 1; Sap. ix. 8.

F 1 (Lucr., Cic., Paul. Nol., Aug., Mart. Cap., Alcim. Avit., Boeth., Cassiod.).

delectabilis, "delightful"

Pafn. iiii. 3: cubile bene stratum et delectabile ad inhabitandum.

F (Tac., Gell., Apul., Itala, Lact., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Aug., Cael. Aurel., Alcim. Avit., Cassiod.).

deliciosus, "delightful"

Gest. 75: Gentis ad Anglorum terram sat deliciosam.

F (Pallad., Ambr., Rufin., Aug., Mart. Cap., Rutil. Nam., Cod. Theod., Salv., Sedul., Cassiod., Venant. Fort.).

desiderabilis, "longed-for"

Abr. vii. 8: Nonne tui causa desiderabilem heremi habitationem reliqui . . . ?

F 1 (Cic., Liv., Tac., Suet., Vulg., Cassiod., Greg. Tur.).

devotus, "devoted"

Mar. 114: Legali domino, devoto legis amico.

Mar. 460, 855; Gong. 537; Pel. 4, 374, 380; Theoph. 7, 210, 367; Dion. 215; Bas. 252; Sap. viii. 1; Gest. 451, 671.

F 2 (Caes., Sen. II, Iuv., Suet., Iuven., Auson., Ammian., Aug., Cod. Theod., Sedul., Ennod., Cassiod.).

diutinus, "long"

Pafn. viii. 1: pro diutina absentia tui.

Pafn. x. 4.

F (Plaut., Ter., Cato, Caes., Cic., Nep., Liv., Val. Max., Sen. II, Plin. n., Plin. ep., Suet., Flor., Gell., Apul., Lamprid., Pallad., Hilary, Symm., Rufin., Prudent.).

dolosus, "crafty"

Theoph. 251: Non timet insidiis circumveniundo dolosis.

Bas. 254; Gest. 752.

F 1 (Plaut., Lucil., Cic., Hor., Ov., Phaedr., Stat., Solin., Iuvenc., Ammian., Pelagon., Rufin., Aug., Sidon., Ennod., Cod. Iust., Venant. Fort.).

dulcisonus, "sweet-sounding"

Asc. 95: Ipsum dulcisonis laudans circumdedit hymnis.

Gong. 299, 328.

F (Apul., Firm. Mat., Mart. Cap., Apol. Sidon., Cassiod.).
duodenarius, "containing twelve"

Sap. iiii. 12: vel quare duodenarius, qui tribus olimpiadibus impletur, superfluous esse asseritur?

Sap. iiii. 15.

F (Varro, Frontin., Tert., Aug.).

egenus

(1) "lacking"

Agg. 211: In quo lascivi iuvenes rationis egeni.

F 2 (Lucr., Verg., Liv., Sil. Ital., Tac., Auson., Symm., Prudent.).

(2) subst., "the poor"

Mar. 370: Hanc studio mentis citius concessit egenis.

Gong. 59; Theoph. 25; Pafn. iiii. 10.

F 5 (Sil. Ital., Quint., Tac., Apul., Ammian., Hier., Vulg., Gaudent., Paul. Nol., Aug., Sulp. Sev.).

explicabilis, "possible of explanation"

Cal. ix. 6: nec cuiquam explicabile fore potest.

F (Plin. n., Mela, Tert., Chalcid., Aug., Boeth.).

extraneus, "strange, foreign"

Gong. 148: Nummos ignoto extraneoque viro.

F 2 (Liv., Plin. n., Tac., Suet., Vulg., Cod. Iust.).

femineus, "pertaining to woman"

I pr. 8: Quamvis etiam metrica modulatio femineae fragilitati difficilis videatur.

Mar. 19; Bas. 23; II pr. 5; Sap. i. 3; iiii. 3; Gest. 420, 445, 1487.

F 1 (Verg., Tib., Prop., Ov., Manil., Sen. II, Plin. n., Val. Flac., Iuv., Apul., Arnob., Lact., Firm. Mat., Rufin., Aug., Sulp. Sev., Ennod.).

flammivomus, "flame-spitting, flaming"

Pel. 400: flammivomis alte surgentibus undis.

Sap. vi. 2.

F (Iuvenc., Mart. Cap., Arator, Venant. Fort., Coripp.).

floriger, "flower-bearing, flowery"

Mar. 254: Caro florigerum percurrerat obvia campum.

Gong. 100, 170, 203.

F (Lucan., Mamert., Claud., Sedul., Venant. Fort.).

fluctivagus, "roving through the waters, wave-haunting"

Pel. 323: Fluctivagosque greges variis laqueis capientes.

F (Stat., Sedul.).

furibundus, "raging"

Mar. 692: His super accensus rex Herodes furibundus.

F (Lucr., Cic., Sall., Hor., Sen. II, Val. Flac., Sil.

Ital., Stat., Mart., Lact., Vopisc., Vulg., Sulp. Sev.,
Apol. Sidon., Boeth., Greg. Tur.).

haedinus, "of a kid"

Pafn. vii. 3: abiecta haedinae pellis austeritate.

F (Cic., Varro, Plin. n., Cael. Aurel.).

imberbis, "beardless"

Gong. 47: Quem mox imberbem, tota probitate vigentem.

F (Lucil., Cic., Varro, Hor., Min. Fel.).

immaculatus, "without stain, pure"

Cal. ix. 23: virginis primogenitus, qui solus innocens,
solus immaculatus.

F (Lucan., Lact., Ammian., Vulg., Aug.).

immutabilis, "unchangeable, changeless"

Pafn. iii. 12: Non est difficile immutabili eius sub-
stantiae.

F 1 (Cic., Stat., Quint.).

impollutus, "undefiled"

Pafn. vii. 13: Et unde tibi tanta fiducia, ut pollutis
labiis praesumas proferre nomen impollutae divinitatis?

F (Sall., Sil. Ital., Tac., Ambr., Cassian.).

inaestimabilis, "incalculable"

Cal. ix. 9: Deus incircumscriptus et incomprehensibilis,
simplex et inaestimabilis.

F 4 (Liv.).

incomparabilis, "incomparable"

Cal. ix. 4: O nefas incomparabile!

Abr. iii. 2.

F (Plin. n., Quint., Ambr., Vulg.).

incomprehensibilis, "incomprehensible"

Cal. ix. 9: Deus incircumscriptus et incomprehensibilis.

F 2 (Cels., Sen. II, Quint., Plin., Chalcid., Vulg.,
Rufin.).

indubius, "undoubted"

Agn. 226: Custos indubius fuerat qui corporis eius.

- F (Quint., Tac., Hilary).
infantilis, "childlike"
Agn 180: Hinc infantili parcendo simplicitati.
Abr. ii. 6; Sap. iv. 1.
F (Apul., Ulp., Cod. Iust.).
inhabitabilis, "uninhabitable"
Pafn. vii. 12: quin ocius fiat inhabitabilis prae nimietate foetoris.
F 1 (Cic., Mela, Plin. n., Lact.).
inopportunus, "unsuitable"
Pafn. vii. 12: Quid inopportunus quidve poterit esse incommodius . . . ?
F (Cic., Oros.).
insecabilis, "indivisible"
Sap. iii. 18: donec in insecabilem incurrat unitatem.
F (Vitruv., Sen. II, Stat., Quint., Mamert. Claud., Boeth.).
internus, "inner, secret"
Cal. ix. 15: quo interni amaritudinem, quam patior, doloris perspiceres.
Abr. vi. 1; Gest. 740.
F 1 (Ov., Sen. II, Plin. n., Tac., Vulg.).
irrationalis, "unreasoning"
Cal. ix. 8: Licet inrationale sit animal.
F (Cels., Sen. II, Quint., Tert., Mart. Cap.).
languidulus, languidolus = languidus
Mar. 375: Quisquis languidolis infirmus denique membris.
Gong. 307, 312, 314, 478, 518.
F (Cic., Cat., Eugipp.).
machinalis, "mechanical"
Pel. 278: Trans muros proici iactum funda machinali.
F (Plin. n., Auson.).
maledictus, "accursed"
Theoph. 97: Ocius ille magus secum duxit maledictus.
Theoph. 421.
F 1 (Spart., Vulg.).
mellifluus, "flowing with honey, honied"
Theoph. 274: Tristem mellifluae refovens dulcedine linguae.
Gest. 1178.
F (Chalcid., Avien., Auson., Aug., Dracont., Cassiod.).
millenus, distributive adj. from mille

Pafn. iii. 8: milies millenis sordium offuscationibus oblitam.

Gest. 255.

F (Gaius, Lamprid., Ammian., Vulg., Aug., Mart. Cap., Prisc., Boeth., Sedul.).

misellus = miser

Mar. 132: Sed meme solam sterilem remanere misellam.

Gong. 133, 447, 529, 553; Pel. 3, 176; Theoph. 82, 157, 372; Bas. 53, 82, 148, 166, 173; Agn. 256.

F 1 (Plaut., Lucr., Cat., Cic.).

morigerus, moriger, "compliant"

Gall. I. iv. 5: quatinus illarum per sodalitatem tibi fiat morigera.

F 1 (Plaut., Ter., Naev., Afran., Apul., Firm. Mat., Ammian.).

multicolor, "of many colors"

Gong. 161: More suo flores inter bene multicolores.

F 1 (Plin. n., Apul., Tert., Hier., Mart. Cap.).

multigenus, "of many kinds"

Mar. 877: Et, qui multigenis imponis nomina stellis.

F (Lucr., Plin. n., Vulg.).

mundanus

(1) "worldly"

Theoph. 171: Mundanae pompae vano seductus amore!

F 1 (Cic., Mar. Mercat.).

(2) "celestial"

Pafn. i. 10: Prima dicitur mundana, sive caelestis.

F 2 (Avien.).

octennis, octuennis, "of eight years"

Sap. v. 35: octuennem infantem.

F (Ammian.).

optivus, "adopted"

Abr. iii. 3: Maria, mis optiva filia (optima Strecker).

F 1 (Hor., Gaius).

ovinus, "of a sheep"

Pafn. vii. 3: ovini velleris induatur mollitie.

F (Ser. Samm., Aug., Leo M.).

parentalis, "parental"

Agn. 435: Sollicitudo parentalis contempsit amoris.

F 1 (Ov.).

pernimius, "much too much, very great"

Prim. 537: Pernimio domni fletu lectum morituri.

F 1 (Ter., Papin., Paul. Petr.).

perpes, "eternal"

Mar. 894: Et tibi, Christe, decus perpes, victoria, virtus.

Dion. 181, 265; Agn. 86; II ep. 1; Pafn. vii. 12; Gest. prol. 2. 3.

F 1 (Pacuv. apud Gest., Apul., Lact., Prudent., Sulp. Sev., Mart. Cap., Sedul.).

perplures, "very many"

Agn. 16: Perplures sacrae constanti corde puellae.

Abr. iv. 3; Pafn. i. 3; x. 2; Gest. 392; Prim. 462.

F (Plin. n., Venant. Fort.).

plumiger, "feathered"

Mar. 124: Pullos plumigeris volucres circumdare pennis.

F (Plin. n., Prudent., Cassiod.).

poenalis, "pertaining to punishment"

Gong. 375: Primule vindictam poenali lege parandam.

Gest. 349.

F 1 (Plin. n., Gaius, Min. Fel., Scaev., Modestin., Ulp., Solin., Ammian., Hier., Rufin., Salv., Cod. Iust.).

populosus, "populous"

Gest. 645: Ut celeri Papiam cursu peteret, populosam Urbem.

F 1 (Apul., Solin., Chalcid., Veg., Hier.).

praefatus, "mentioned above"

Pel. 56: Ne quis praefatae civis praesumeret urbis.

Dion. 17; II ep. 9; Abr. inscr.; Prim. 486.

F 2 (Quint., Arnob., Vopisc., Auson.).

praelucidus, "very bright, shining"

Mar. 621: Cui mox apparens iuvenis praelucidus inquit.

Gest. 478.

F (Plin. n., Iuven., Cassiod.).

praenobilis, "very famous, far-famed"

Mar. 120: Funus sed summa colerem praenobile pompa.

Mar. 180, 265, 346, 414; Agn. 27; Gest. 417, 452, 498; Prim. 6, 21, 220.

F (Apul., Prudent.).

sacellus = sacer

Gong. 191: Tandem Gongolphi sensit pia facta sacelli.

F (Prisc.).

scelerosus

(1) "sinful, wicked"

Asc. 50: Me male Iudaei deridebant scelerosi.

Gong. 427; Theoph. 108, 331; Bas. 160, 177; Agn. 212, 346; Gest. 332, 388, 511.

F 1 (Ter., Lucr., Varro, Apul., Cod. Theod.).

(2) subst., "sinner"

Theoph. 440: Talis erat desperati necnon scelerosi Finis.

Theoph. 399; Bas. 3; Dion. 55, 91, 252; Agn. 300; Gest. 28.

F 3 (Ter., Lucil. apud Non., Cod. Theod.).

scibilis, "possible of comprehension"

Pafn. 1. 20: Nec scientia scibilis deum offendit.

Pafn. 1. 21; Sap. ix. 5.

F (Tert., Aug., Mart. Cap., Boeth.).

sciulus, "learned"

Dion. 125: Constat divini sciulus quam maxime cultus.

F 2 (Frontin.).

scius, "educated"

II ep. 1: Plene sciis et bene moratis.

Pafn. 1. 19.

F (Pacuv. apud Prisc., Petron., Porph., Lact., Vulg., Aug., Macr.).

sepulchralis, "of burial"

Theoph. 313: Adque sepulchralem dignans suscepit honorem.

F (Ov.).

sesquialter, sesqualter, "containing three halves"

Pafn. 1. 14: et est in ratione emiolei sive sesqualteri.

F 1 (Cic., Vitruv., Apul., Aug., Boeth.).

sesquioctavus, "containing nine eights"

Pafn. 1. 12: Tonus fit ex duobus sonis et possidet rationem epothoi numeri sive sesquioctavi.

F (Cic., Arnob., Boeth.).

sesquitercius, "containing four thirds"

Pafn. 1. 14: Prima dicitur diateseron, quasi ex quattuor, et possidet proportionem epitritam sive sesquiterciam.

F (Cic., Arnob., Boeth.).

sordidulus, sordidolus

(1) "soiled, dirty"

Mar. 9: Hanc quoque sordidolam tempta purgare camenam.

Agn. 224.

F 1 (Iuv.).

(2) "vile, shameful"

Pafn. iii. 8: me sordidulam.

Pafn. xii. 4.

F 2 (Plaut.).

spontaneus, "voluntary, spontaneous"

Abr. vii. 17: Spontanea mente inhaeream.

F (Sen. II, Arnob., Veg., Hier., Rufin., Aug., Macr.,
Cod. Iust.).

subtristis, "sad, somewhat sad"

Mar. 125: Hoc ubi cernebat, subtristi voce caneat.

Mar. 161, 610; Agn. 351; Gest. 310, 750.

F (Ter., Cypr., Ammian., Hier.).

suffusus, "infected, infused"

Gong. 447: Tali suffusus subito cum felle misellus.

F (Lucr., Cic., Verg., Tib., Ov., Sen. II, Plin. n.,
Claud., Macr.).

tenellus, "tender, youthful"

Mar. 333: Nec quicquam membris gessit puerile tenellis.

Mar. 417, 490, 586, 622, 650, 674, 698, 732; Gong.
45; Agn. 179, 218; Dulc. xiv. 3; Abr. i. 3; iv. 3;
Pafn. vii. 9; Sap. v. 34; Ioh. 25; Gest. prol. 2.
18, vss. 123, 549.

F (Plaut., Varro, Stat., Apul., Hier., Vulg.).

tributarius, "tributary, subject"

Gall. I. ix. 3: facite vos tributarios imperatoris.

F (Cic., Plin. n., Suet., Flor., Gaius, Salv., Greg.
Tur., Cod. Iust.).

triduanæ, "of three days"

Sap. iii. 24: et triduanæ induciæ illis ad tractandum
praestentur.

Sap. v. 2.

F (Apul., Hier., Paul. Nol., Boeth.).

undisonus, "with splashing waves, rippling"

Gong. 162: Perstrepat undisono murmure per lubrica.

F (Prop., Val. Flac., Stat.).

uterinus, "born of the same mother"

Sap. v. 14: O uterinae sorores.

F (Capitol., Dict., Vulg., Cod. Theod., Cod. Iust.).

verax, "speaking truly, veracious"

Mar. 48: Quicquid veraces iam praecinuere prophetae.

F (Plaut., Cic., Hor., Tib., Vulg., Aug.).

verbosus, "loquacious"

Gong. 130: Nec post verbosa quid sequitur ligula.

F (Cic., Cat., Quint., Suet., Aug.).

visibilis, "visible, able to be seen"

Cal. viii. 2: invisibilis deus nobis apparet visibilis.

F (Apul., Prudent., Aug.).

d. Verbs

accio, "summon"

Mar. 643: Accitis citius scribis audivit ab illis.

Gong. 396.

F 1 (Lucr., Cic., Sall., Varro, Liv., Sen. II, Sil. Ital., Stat., Tac., Suet., Gell., Hier.).

asso, "scorch, burn"

Sap. v. 10: In craticulam substratis ignibus assanda ponatur.

F 1 (Apic., Apul., Itala, Pelagon., Hier., Vulg., Gaudent., Anthim.).

attestor, "bear witness"

I epil.: et exitum rei attestatus est veraciter agnovisse.

F 1 (Cic., Varro, Phaedr., Plin. n., Gell., Tert., Itiner. Alex., Hegesipp., Aug.).

brevio, "shorten, contract"

Mar. 822: Namque viam subito longam per me breviabo.

F 1 (Manil., Quint., Iuvenc., Lact., Vulg., Paul. Nol., Aug., Sulp. Sev., Cael. Aurel., Apol. Sidon., Greg. Tur.).

circumflecto, "bend"

Cal. ix. 1: iuxta quod iacent duo cadavera amplexu serpentis circumflexa.

F 1 (Verg., Plin. n., Nazar., Avien., Ammian., Hier., Prudent., Claud.).

coinquino, "spot, stain"

Dulc. iv. 3: vestimenta adeo sordidata, adeo coinquinata, ut nigredo

Dulc. xii. 3.

F 1 (Colum., Vulg.).

commaneo, "remain, dwell with"

Mar. 749: Et bovis mites bene commansere leones.

Dion. 112.

F (Iul. Val., Mar. Victor., Rufin., Aug., Macr., Cod. Theod., Iordan., Zeno).

commorior, "die with"

Cal. vii. 2: et ego commorior prae timore.

F (Sall., Liv., Sen. I, Sen. II, Quint., Frontin., Itala, Ulp., Arnob., Pelagon., Vulg., Rufin., Paul. Nol., Leo M.).

complaceo, "please greatly"

Asc. 135: Semper iure mihi qui multum complacuisti.

F 2 (Plaut., Ter., Gell., Apul., Itala, Arnob., Auson., Symm., Vulg., Mart. Cap., Fulg., Cassiod.).

confoveo, "cherish greatly"

Gong. 526: Quae molli gremio confoveto ossa sacra.

F 1 (Afran. apud Non., Apul., Hilary, Hier., Rufin., Prudent., Aug., Cod. Theod.).

conglomerare, "pile up, add"

Cal. ix. 3: et negati taedium conglomerans sceleris.

F 2 (Enn. apud Non., Iuvenc., Evagr.).

congratulari, "congratulate"

II ep. 1: nec alieno profectui invidentibus, sed, ut decet vere sapientes, congratulantibus.

F (Plaut., Cic., Liv., Gell., Ambr., Hier., Vulg., Apol. Sidon.).

coniecto, "conjecture"

Cal. ix. 2: Coniecto quid significet.

Dion. 15.

F 3 (Ter., Caes., Liv., Curt., Plin. n., Quint., Tac., Suet., Tert., Prudent.).

connutrio, "bring up, rear with"

Mar. 487: Quae, veluti connutritae sociaeque coeavae.

F (Not. Tir., Theod. Mops. in Philemon 10).

conticeo, "be silent"

Mar. 880: Ut fragiles pueri patienter conticuisti.

F 1 (Calp. Sic., Lact., Hier., Prosp. Aquit., Prisc., Greg. Tur.).

contremisco, "begin to tremble greatly"

Theoph. 380: Qua visa membris mox contremuit resolutis.

Pafn. iii. 5; Abr. iii. 4, 13.

F 1 (Lucr., Cic., Sall., Sil. Ital., Hier., Vulg., Claud., Aug., Apol. Sidon.).

corregno, conregno, "reign with"

Gest. 22: Conregnante sua Mathilda coniuge clara.

F (Tert., Itala, Mar. Victor., Pelagon., Vulg., Paul. Nol., Aug., Sulp. Sev., Cassiod.).

deambulo, "walk about"

Sap. vi. 2: tres candidulos viros cum illa deambulasse.

F 1 (Ter., Cato, Cic., Suet., Iul. Val., Vulg., Aug.).

degusto, "eat"

Prim. 533: Quod protoplastes degustavere parentes.

F 1 (Cato, Sall., Varro, Ov., Cels., Sen. II, Colum., Mela, Lucan., Plin. n., Gaius, Commod., Hier., Rufin.).

dehonesto, "dishonor, disparage"

Sap. v. 7: Vin adhuc, Fides, solita conviciorum obiectione imperatorem dehonestare?

Gall. II. v. 6; Dulc. i. 6; Gest. pr. 8.

F (Liv., Sen. II, Tac., Suet., Gell., Fronto, Itala, Ulp., Treb. Pol., Arnob., Lamprid., Hilary, Auson., Ambr., Hier., Vulg., Rufin., Prudent., etc.).

demulcec, "soothe"

Gest. 305: His mentem regis demulcendo suadelis.

F 2 (Gell., Ambr., Hegesipp., Aug., Tert., Lact., Iuvenc., Hier., Ennod., Greg. Tur., Greg. M., Isid.).

denudo

(1) "make naked, strip"

Dulc. vii. 1: et abstractis vestibus publice denudentur.

F 1 (Cic., Varro, Liv., Sen. I, Petron., Plin. n., Suet., Apul., Tert., Itala, Treb. Pol., Mar. Victor., Vulg., Avian., Venant. Fort.).

(2) fig., "reveal, expose"

Bas. 176: Cumque modum culpae denudavit sibi tantae.

F 2 (Cic., Varro, Liv., Sen. II, Itala, Vulg., Rufin., Aug., Oros., Mar. Victor., Greg. M.).

deosculor, "kiss"

Sap. v. 15: caput amplectendo impressisque labris crebrius deosculando.

F 1 (Plaut., Val. Max., Apul., Hier., Vulg., Mart. Cap.).

deprivo, "defraud"

Gest. 213: Illum mox proprio deprivarent male regno.

F (Gloss. Grk.-Lat.).

deservio, "serve"

Abr. iii. 6: vanitatieque elegit deservire.

Abr. iii. 15; vii. 17; Prim. 102.

F (Cic., Ov., Stat., Quint., Plin. ep., Apul., Tert., Commod., Hier., Vulg., Paul. Nol., Hegesipp., Salv., Cassiod., Greg. M.).

desponso, "betroth"

Mar. 79: Vultu praepulchram sibi desponsavit amicam.

Mar. 380, 547; Agn. 52, 90; Gall. inscr., I. i. 7; Abr. i. 5; vii. 2; Gest. 71; Prim. 320.

F (Vell., Suet., Min. Fel., Tert., Itala, Aur. Vict., Hilary, Ambr., Hier., Hegesipp., Aug., Greg. Tur., Greg. M.).

devasto, "ravage"

Gest. 392: Orbis perplures devastantes regiones.

F (Hirt., Ov., Liv., Sen. II, Sil. Ital., Apul., Itala, Arnob., HeGESipp., Cod. Theod., Salv., Iordan., Cod. Iust.).

devito, divito, "avoid, shun"

II pr. 9: perniciosas gentilium delicias abstinendo divito.

Gest. pr. 8, 10.

F 1 (Ter., Lucr., Cic., Hor., Sen. I, Sen. II, Plin. n., Suet., Fronto, Tert., Commod., Arnob., Lact., Mar. Victor., Hier., Aug., Boeth.).

discalceo, discalcio, "remove one's shoes"

Abr. vii. 1: Sede, ut tibi detraham calciamenta, ne tu ipse fatigeris discalciendo.

F (Diomed., Gloss. Philox., Hier., Aug., Greg. M.).

disconvenit, impers., "it is not fitting"

Cal. v. 2: Multum disconvenit, ut pro his fundantur lacrimae.

Abr. ii. 2.

F 2 (Hor., Lact., Ps.-Boeth.).

disperdo, "squander"

Gest. 186: Atque suas gazas disperdens innumerosas.

Gest. 230.

F (Plaut., Cato, Lucr., Cic., Verg., Sen. II, Calp. Sic., Plin. n., Gell., Iuvenc., Lact., Ammian., Vulg., HeGESipp., Oros.).

displiceo, "displease"

Cal. ix. 16: Displicet omne, quod feci.

Sap. viii. 2 (2).

F 1 (Plaut., Ter., Cic., Hor., Ov., Sen. II, Plin. n., Quint., Suet., Cod. Iust.).

disrumpo, dirumpo

(1) "break to pieces, shatter"

Abr. iii. 10: putabam eundem draconem meis vestigiis disruptum volutasse.

Gong. 249; Cal. ix. 27; Sap. vi. 1.

F 1 (Plaut., Cic., Tac., Vulg.).

(2) fig., "break, scrap (a treaty)"

Prim. 340: Quod tu nitaris nostrum disrumpere pactum.

F 2 (Plaut., Ter., Cic., Hor., Apul., Vulg.).

divulgo, "make known, spread abroad"

Gong. 364: Divulgando suam denique laetitiam.

Gong. 536.

F (Caes., Cic., Plin. n., Tac., Suet., Apul., Tert.,
Ulp., Porph., Pallad., Cod. Iust.).

doto, "give as a dowry"

Agn. 91: ceu sponsam clara dotando corona.

F 1 (Verg., Suet., Claud.).

dulcoro, "sweeten"

Gall. I. ii. 6: amaritudinem dulcorasti maesti patris.

F (Ambr., Hier., Vulg., Plin. Val., Fulg.).

edissero, "explain"

Pafn. 1. 13: Edissere sumotenus aliquantulum de sim-
phonis.

Gall. I. xii. 1.

F (Plaut., Cic., Verg., Hor., Liv., Plin. n., Tac.,
Tert., Colum., Lucan., Sil. Ital., Arnob., Avien.,
Ammian., Hier., Vulg., etc.).

edomo, "subdue"

Gest. 44: Edomat et gentes, Christo favente, feroces.

F (Cic., Hor., Plin. n., Sil. Ital., Cypr., Arnob.,
Hilary, Hier., Prudent., Aug., Mart. Cap., Venant.
Fort., Greg. M.).

elambo, "lick up, drink"

Pafn. 1. 19: Tenuem scientiae guttulam . . . repertam
elambi.

F 2 (Iordan.).

elimino, "shut out"

Gall. II. vii. 2: tu suscipe animas pro te de lutea
habitatione eliminatas.

Abr. ix. 3.

F 1 (Pacuv. apud Non., Pompon. apud Non., Tert., Ambr.,
Apol. Sidon.).

emutrio, fig., "nourish, rear, educate"

II ep. 3: cum philosophicis adprime studiis enutriti.

F 2 (Vitruv., Quint., Vulg.).

evagino, "unsheath"

Sap. v. 28: percussor invadit nos evaginato gladio.

F (Hygin., Vulg., Cod. Iust.).

expaveo

(1) "fear greatly, be very much afraid"

Gall. I. ii. 1: Expaveo.

Gall. II. viii. 2; Cal. viii. 2.

F 1 (Liv., Stat., Vulg.).

(2) trans., "fear"

Cal. ix. 19: Expaveo tui benignam clementiam.

F 3 (Hor., Petron., Sil. Ital., Stat., Tac., Mart. Cap., Sedul.).

explico, "set forth"

Agn. subscr.: Explicit liber primus (explicitus).

F 16 (Mart., Hier.).

famulor, "serve"

(a) used absolutely

Mar. 69: (dans) in templo partem famulantibus ergo.

Asc. 118; Agn. 84; Gest. prol. l. 11.

F 1 (Cic., Lucan., Stat., Ambr., Vulg., Paul. Nol., Boeth., Coripp.).

(b) with the dative of the person

Theoph. 120: Apponat, cernens omnes illi famulantes.

Mar. 19; Agn. 158; Gall. I. xiii. 5; Gest. 176; Prim. 244, 404.

F 1 (Cat., Sil. Ital., Paul. Nol., Aug., Sedul., Dracon.).

(c) with the dative of the thing

Agn. 81: Cuius et imperio famulantia sydera cuncta.

Pel. 45; Gall. II. v. 2; Abr. vii. 17; Gest. 399.

F 1 (Hilary, Hegesipp., Claud., Macr., Sidon., Alcim. Avit., Cassiod., Iordan.).

frendesco, "begin to gnash one's teeth"

Agn. 127: Ut leo frendescens rapidam conversus in iram.

Agn. 276.

F (Not. Tir., Fulg.).

illaboro, inlaboro, "produce by toil, fashion"

I pr. 1: sed non parva diligentia inlaboratum.

F (Tac.).

illaqueo, "ensnare"

Gest. 236: Ex ipsis ipsi primum sunt illaqueati.

Pel. 124.

F 2 (Cic., Hor.).

infremo, "rage"

Dion. 152: Infremuit super hoc veteris fraus saeva draconis.

F 1 (Verg., Vulg.).

inhabito, "live, dwell in"

Pafn. vii. 9: quam incommodum tenellae mulieri ad inhabitandum!

Pafn. iii. 3; Abr. vii. 1.

F 1 (Ov., Hyg., Sen. II, Petron., Plin. n., Aur. Vict., Vulg.).

iubilo, "rejoice"

Sap. ix. 5: tibi iubilet iocunda serenitas angelorum.

Prim. 424.

F 2 (Fronto, Vulg., Aug.).

laetifico, "make glad"

Cal. v. 3: Deus laetificet animam in requie.

Abr. iii. 10; Pafn. x. 1; Sap. ix. 8 (2).

F 1 (Plaut., Cic., Lucan., Pallad., Vulg.).

latito = lateo

I pr. 2: pluraque sub hac serie reprehensione digna
latitare.

Mar. 99, 164; Bas. 236; Gest. 553.

F 1 (Plaut., Lucr., Caes., Cic., Hirt., Hor., Ov., Val.
Max., Petron., Pompon., Spart., Ammian.).

levigo, "relieve"

Pafn. xii. 4: Tempus est, ut levigato timore incipias
vitam sperare.

F 5 (Apul., Hilary, Cael. Aurel., Cassiod.).

magnifico, "exalt, extoll"

Cal. ix. 9: quo ab omnibus magnificeris.

F 3 (Plin. n., Cornific., Auct. Her., Vulg.).

mensuro, "measure"

Pafn. i. 17: in quibus easdem proportiones mensurando
repperimus.

F (Ascon., Grom., Mar. Victor., Hilary, Veg., Vulg.,
Boeth., Cassiod., Coripp.).

obaudic "obey"

Cal. ix. 8: haut surda tamen aure, quod iussisti, obau-
divit.

F (Apul., Tert., Vulg., Paul. Diacon.).

obvio, "oppose, withstand"

Pafn. ii. 4: nihil tibi obviabit contrarietatis.

Mar. 761.

F 3 (Itiner. Alex., Macr., Marc. Empir., Cod. Theod.).

perdisco, "learn"

Mar. 691: Nec quid de nato esse perdiscere rege.

Agn. 237.

F (Plaut., Cic., Tib., Plin. n., Quint.).

perfuro, "rage"

Cal. ix. 27: nec perfurit solito more in amore Drusianae?

F (Lucr., Verg., Sil. Ital.).

persisto, "persevere"

Mar. 356: Nam tantum preculis studuit persistere sacris.

Asc. 38, 149; Agn. 240; Pafn. x. 5.

F (Cic., Liv., Treb. Pol., Auson., Vulg.).

planto, "sow, plant"

Mar. 784: Quae paradisyacis constant plantata locellis.

Mar. 796, 809.

F 1 (Plin. n., Pallad., Vulg.).

praesento, "bring into one's presence, present"

Dulc. vii. 1: Mando, ut lascivae praesententur puellae.

Theoph. 48; Dion. 162; Agn. 313; Dulc. vii. 1; Sap. ii. 1; Gest. pr. 11, prol. 2. 6, vss. 344, 663.

F 1 (Apul., Aur. Vict., Cassiod., Venant. Fort.).

prolambo, "flow by, lick, fondle"

Gong. 109-10:

Qui clarus vitreis et suave sonantibus undis
Prolambens arva irrigat ista tua;

Theoph. 85-86:

Prolambensque suas prostrato corpore plantas
Ipsi^{us} auxilium flagitat lacrimando nefandum.

F (Acta Vincentii M. 9, 12).

prolongo, "prolong"

Gest. 124: Exoptans, prolongari vitam satis ipsi.

F 1 (Sen. II., Hilary, Hier., Vulg., Aug.).

proximo, "be near, approach"

Abr. vii. 5: tuae sanctitati polluta proximare non
praesumpsi.

F 1 (Apul., Solin., Chalcid., Rufin., Cassiod.).

recalesco, "become warm again"

Agn. 296: Ut corpus rigidum iubeat recalescere rursum.

F 1 (Cic., Flor., Prudent.).

repedo, "return"

Mar. 240: et rapido patriam cursu repedare relictam.

Mar. 824; Gest. 207, 1168.

F 1 (Lucil. apud Non., Iuvenc., Itiner. Alex., Ammian.,
Vulg., Rufin.).

retrudo, "thrust back"

Pafn. vii. 5: sola in angusta retrudatur cellula.

F (Plaut., Itiner. Alex., Vulg., Rufin., Hegesipp.,
Hier., Sulp. Sev., Cod. Theod., Not. Tir.).

reviridescio, "become fresh again"

Sap. ix. 1: donec in resurrectione maiori reviridescant
gloria.

F (Not. Tir.).

revolo, "fly back"

Mar. 147: Dixit, et aurivagis revolans secatur aethera
pennis.

F 1 (Cic., Verg., Varro, Ov., Vell., Colum.).

roboro, "add strength, strengthen"

Sap. v. 33: sumus una eademque fidei constantia robora-
tae.

F 2 (Cic., Hor., Quint., Vulg.).

secludo, "separate, exclude from"

Gong. 428: Seclusus patria et datus exilio.

Gest. 385.

F (Lucr., Caes., Varro, Prop., Liv., Plin. n., Stat.).

sentisco, "feel, perceive"

Gong. 524: Sentiscunt promptum martiris auxilium.

Pel. 138; Cal. ix. 28.

F (Lucr., Prisc.).

sequestro, "separate, part"

Cal. i. 1: malo vos interim sequestrari aliorum a col-
legio.

F (Treb. Pol., Ammian., Veg., Vulg., Rufin., Macr., Cod.
Theod., Gelas., Apol. Sidon., Cassiod.).

silesco, "become quiet"

Dion. 227: Ut, dum praecisis siluerunt corpora collis.

Gest. pr. 6.

F 2 (Ter., Cat., Ov.).

sordeo, "be unclean, squalid"

Agn. 222-23: Atque locum turpem miro splendore micantem
Aspexit, tenebris qui sordebat prius atris.

Pafn. i. 23.

F 1 (Acc., Plaut., Sen. II, Stat., Mart., Gell., Pallad.,
Alcim. Avit.).

sordesco, "become unclean, squalid"

Gest. prol. 2. 8: Et cum perspicias maculis sordescere
crebris.

F (Hor., Plin., Gell., Boeth.).

sordido, "make unclean, squalid"

Dulc. iv. 3: vestimenta adeo sordidata.

F 1 (Sidon.).

sublimo, "raise, exalt"

Gest. 442: Digno percerte iam sublimavit honore.

Gest. 487, 656; Prim. 447.

F 2 (Itiner. Alex., Aur. Vict., Hier., Vulg., Macr.,
Cod. Theod., Mamert. Claud.).

transmigro, "go to another place, migrate"

Pafn. xii. 5: transmigrabis ad astra.

Gong. 127.

F 1 (Liv., Suet., Vulg.).

transmuto, "change"

Cal. ix. 16: nisi renatus in Christo merear in melius
transmutari.

Cal. ix. 17, 27; Gest. 2.

F (Lucr., Hor.).

verecundor, "be shy, modest"

II pr. 4: Hoc tamen facit non raro verecundari.

F (Plaut., Cic., Ambr., Gelas.).

e. Adverbs

abusive, "presumptuously"

II pr. 6: quasi his vellem abusive assimilari.

F 1 (Ammian.).

aliquantisper, "for a little while"

Abr. 111. 17: si artioris frenos observantiae aliquan-
tisper laxabis.

Gest. pr. 7.

F (Plaut., Ter., Flor., Gell., Apul., Solin., Firm. Mat.,
Hilary, Symm., Ammian., Hier., Sulp. Sev., Leo M.,
Apol. Sidon., Boeth., Cod. Iust.).

caelitus, "from heaven"

Agn. 439: Caelitus his ipsis monstratur visio talis.

Mar. 273, 311, 368; Asc. 149; Gong. 76, 386, 469;
Pel. 301, 413; Theoph. 30; Gall. I. xii. 7; Pafn.
x. 5; xiii. 3; Sap. vii. 2; Prim. 216, 246.

F 1 (Apul., Iul. Val., Lact., Prob., Ammian., Hier.,
Rufin., Prudent., Gaudent., Aug., Mart. Cap., Sedul.).

circumquaque, "in all directions round about"

Gest. 567: Circumquaque suos subito mittebat alumnos.

F (Aur. Vict., Ambr., Aug., Coripp., Greg. M., Eugipp.,
Isid.).

condigne, "worthily, deservedly"

Dion. 110: Illum condigne summoque colebat amore.

Pel. 8; Theoph. 266; Agn. 133; Gest. 156, 662; Prim.
377.

F (Plaut., Gell., Apul., Aug., Greg. Tur.).

dementer, "foolishly"

Bas. 35-36: Ipsius proprium fecit ferverescere servum
In supra dictae dementer amore puellae.

Dulc. 1. 4.

F (Cic., Ov., Sen. I, Val. Max., Sen. II, Iul. Val.,
Hegesipp., Aug., Cassiod.).

dignanter, "in a manner worthy of one's rank, courteously"

Agn. 390: Intra claustra tui dignanter suscipe regni.

Mar. 5; Asc. 3; Pel. 375.

F (Iul. Val., Vopisc., Itiner. Alex., Symm., Pelagon.,
Ambr., Hier., Aug., Ennod., Cassiod., Greg. Tur.,
Greg. M.).

famose, "illustriously"

Mar. 799: Et quisquis bello famose vicerit ullo.

F (Tert., Aur. Vict.).

gratanter, "happily, acceptably"

Pafn. vii. 1: Gratanter advenis, venerande pater Pafnuti.

Gest. 1152.

F (Capitol., Aur. Vict., Ammian.).

honorabiliter, "honorably"

Gall. I. 1. 7: decet, ut herilem filiam honorabiliter
ames.

F (Capitolin., Ammian., Aug.).

illicite, inlicite, "unlawfully"

II pr. 4: detestabilem inlicite amantium dementiam.

Cal. ix. 2, 22.

F (Papin., Tert., Ulp., Cod. Theod.).

impariter, "unequally"

Sap. iii. 9: Fides vero superfluum impariter parem
(complevit numerum).

Sap. iii. 21.

F 2 (Boeth., Cassiod.).

impatienter, inpatienter, "impatiently"

Gong. 565: Exagitat caput indomitum inpatienter in illum.

F (Quint., Tac., Plin. ep., Solin., Vopisc., Cod. Theod.).

indesinenter, "unceasingly"

Sap. iv. 2: Hoc indesinenter exoro.

F (Varro, Cypr., Veg., Hier., Aug., Ennod., Cassiod.).

irremediabiliter, inremediabiliter, "irremediably"

Abr. vii. 11: inremediabiliter peccat.

F (Plin. n., Rufin., Primas.).

iterato, "again"

Gest. 557: Tunc iterato viam studuit percurrere coeptam.

F 4 (Tert., Ulp., Modest., Vulg., Sulp. Sev., Marc. Em-
pir., Cod. Iust.).

iugiter, "constantly"

Prim. 404: Illic permansit domino iugiter famulando.

F 1 (Apul., Auson., Vulg., Prudent., Mamert. Claud.).
licito, "lawfully"

Pel. 54: Hoc faceret licito, nulla post vindice poena.

Pel. 247; Theoph. 253; Bas. 67, 195; Agn. 261; Gest. 117.

F 3 (Solin., Macr., Cod. Theod.).

meatim, "after my example"

Sap. 111. 5: sed meatim fastidite.

F (Prob., Aug., Prisc.).

nobiliter, "famously, nobly"

Pel. 10: Et quam nobiliter mundum cum morte cruentum
Vicisti.

F (Vitruv., Plin. n., Sidon., Ennod.).

obtemperanter, "obediently"

Abr. vii. 13: sed quae iubes obtemperanter amplector.

F (Fronto, Prudent., Aug.).

perenniter, "forever"

Mar. 43: Sed mage purpureum laudare perenniter agnum.

Mar. 322; Pel. 312; Bas. 264; Dion. 195; Agn. 318,
450; Prim. 590.

F (Solin., Aug., Cod. Theod., Apol. Sidon.).

perparum, "very insufficiently"

Pafn. i. 8: Perparum dicere scio.

F (Cic., Veg., Rufin., Aug.).

praesumptuose, praesumptiose, "presumptuously"

Pafn. 111. 6: quanto praesumptiosius scienter offen-
disti maiestatem divinitatis.

F (Hier., Apol. Sidon.).

provide, "prudently"

Gest. 1509: Ultra non tendo, finem sed provide pono.

F (Plin. n., Frontin., Chalcid., Eutrop.).

saepicule = saepe

Dulc. 11. 3: Quo a me saepiuscule possint visitari.

F (Plaut.).

sitienter, "eagerly"

Dion. 88: Qui cupis interitum sitienter adesse reorum.

F 2 (Cic., Lact., Cassiod.).

solummodo, "only"

Mar. 622: Panniculos pueri solummodo tange tenelli.

Theoph. 147, 294; Agn. 170; II ep. 4, 6; Pafn. vii.
2, 6; Sap. ix. 3; Gest. pr. 10 (2), vss. 533, 678.

F (Quint., Ulp., Tert., Hier., Rufin.).

specialiter, "in particular"

Cal. ii. 2: Non omnes aequaliter, sed unam specialiter.

Prim. 68.

F (Cels., Colum., Quint., Apul., Ulp., Capitol., Cael. Aurel.).

undiquesecus, "from all sides"

Sap. i. 4: orbis Romanus, qui undiquesecus Christianae caedis sorde est infectus.

Gall. I. ix. 1; xii. 3.

F (Solin.).

vitaliter, "in life, with life"

Mar. 117: An frueretur adhuc calida vitaliter aura!

F (Lucr., Chrysolog.).

f. Interjections

euax, interjection of joy

Gall. I. iv. 5: Euax, euax! omnia meis respondent votis.

F (Plaut., Enn.).

III. NEW MEANINGS
(Not Found in Forcellini-De Vit)

A. Ecclesiastical

1. Nouns

agna, f., "follower of Christ"

Abr. 111. 14: rogicans, quis lupus meam agnam raperet.

Th (Avell.), G.

agnitio, "acquaintance"

Abr. v. 3: Quia nimium delector in eius agnitione.

Th (Vulg., Paul. Nol., Cassian., Vict. Vit., Alcim. Avit.).

*arista, fig., of the spiritual harvest

Dion. 122: Praebens innumerosas maturae messis aristas.

barathrum, baratrum, "the pit of hell"

Gong. 531: Quodque dedit signum merito dampnanda baratro.

Dion. 74: Horrendum baratrum conspexit hiare deorsum.

Dion. 79, 98; Agn. 163.

Th (Hier., Prudent., Claud., Aug., Dracont., Inscr. Chr. Rossi), Hab.

*capella, antonym to agna

Pafn. vii. 3: Attuli capellam semivivam, dentibus luporum nuper abstractam.

Winterfeld, p. 269: non agnam, quia de meretrice agitur.

*captor, epithet of the devil

Gong. 433: Vaffer deceptor hominum captorque reorum.

cella, "cell" of a monk

Bas. 226: Et locat in propria noctis sub tempore cella.

Th (Rufin., Cassian., Venant. Fort., Greg. M.), Hab.

cellula = cella

Abr. 11. 7: exiguam cellulam meis mansiunculis contiguam.

Pafn. vii. 5: sola in angusta retrudatur cellula.

Abr. 111. 8; viii. 1, 2; Pafn. inscr., vii. 6, 8; viii. 2; x. 3.

Th (Hier., Rufin., Paulin. Petr., Venant. Fort., Isid.), DuC, Hab.

claustrum, "convent"

Prim. 58-59: Nuntio, virginibus sacris tua clara propago

Instituēt claustrum.

Prim. 91: Corde tenens matris votum claustri faciendi.

Th (Ps.-Rufin.), DuC, F Gloss.

collegium, "companionship"

Cal. 1. 1: malo vos interim sequestrari aliorum a collegio.

Cal. ix. 29: excisus a collegio iustorum et abiectus a consortio deum timentium.

Th (Ambr., Ennod., Cassiod.). DuC, Hab.

coluber, epithet of the devil

Gong. 353: Ei mihi, sed coluber cupidus, versutus, amarus, Ingenium nuptae illicit indocile.

Th (Tert., Hier., Prudent., Vict. Vit., Arator).

corona, "tonsure"

Abr. iv. 5: Obsecro, affer et pileum, quo coronam velam capitis.

DuC (Greg. Tur., Bede, etc.), Hab.

filius, with dei, "Christ"

Abr. ix. 6: glorificemus unigenitum et venerabilem, dilectum et clementem dei filium.

(Cf. Asc. 134: Tu meus es carus percerte filius unus.)

Th (Tert., Vulg.).

flamen, with special adjectives, "Holy Spirit"

Asc. 28: In patris et nati pariter quoque flaminis almi Nomine.

Dion. 117: Papa, prior monitus divino flamine, sanctus.

Mar. 304: Quam, patre alme, tuo ditastis flamine sacro.

Mar. 896; Asc. 71; Theoph. 180; Dion. 194; Agn. 319, 375; Prim. 592.

Mar. 34: De sancto digne flamine concipere.

Theoph. 301.

Hab.

flammae, epithet of hell

Gong. 543: O nimis infelix flammis credenda meretrix.

Th (Tert., Rufin., Prudent., Aug., Greg. M.).

fovea, fig., with epexeg. gen., "pit" of death, despair, etc.

Mar. 858: Ne nosmet foveam mortis detrudat in atram.

Bas. 158.

Abr. iii. 6: praiceps ferebatur in foveam desperationis.

Abr. vi. 3: in quam perditionis foveam corruī.

Th (fovea mortis: Pacian., Oros., Salon.; fovea desperationis: Greg. M.; fovea perditionis: Pallad., Caes. Arel.), Hab.

genetrix, genitrix, "the Blessed Virgin"

Mar. 570: Ut lucem genetrix paritura perennem.

Mar. inscr., 573, 718, 736, 771; Theoph. 115, 166, 179, 208, 235, 282, 333, 368, 382, 411; Gall. I. v. 2; Abr. 11. 2, 5 (cf. Venant. Fort. 8. 325).

Hab.

genitor, "God"

Mar. 867: Unice nate dei summo similis genitori.

Agn. 373: Omniparens verbi genitor mundique creator.

Mar. 891.

Hab.

*gubernacula, n. pl., "guidance" by the divine Ruler

Agn. 322: Cuncta gubernaculis regit immensae bonitatis.

Pafn. 1. 2: cuius gubernaculis maior mundus obtemperanter subditur.

In the lexica, this refers to temporal government.

*habitatio, with adj., "body"

Sap. v. 26: Taedet me vitae praesentis, taedet terrenae habitationis.

Gall. II. vii. 2: suscipe animas pro te de lutea habitatione eliminatas.

*imperium, "divine rule"

Dion. 127: Imperio populos Christi subiungere multos.

Agn. 339: Cuius et imperio mors succumbebat amara.

Mar. 30, 773; Gong. 4; Dion. 266; Abr. ix. 3; Pafn. 1. 2.

lapsus, "fall" of a Christian

Theoph. 87: Qui super errantis lapsus gaudendo.

Theoph. inscr., 244; Abr. inscr.

Hab.

*latratus, fig., of the devil's voice

Bas. 242-43: Cui mox communis cunctorum dixerat hostis, Perversis vacuas implens latratibus auras.

Cf. F 2: Vox incondita barbarorum hominum et similis latratui. An ecclesiastical extension.

*laus, "praise" in an ecclesiastical sense

Bas. 224: laudem Christi cecinit pietati.

Mar. 263; Dion. 206, 228; Ioh. 13; Gall. I. xlii. 7, etc.

With divinus: Asc. 128; Agn. 417; Abr. 1. 1; 111. 11, 12; Prim. 95, 232, 402.

*machina, in the expression trina machina rerum = "the world"

Gong. 292: Qua rerum trinam iure regis machinam.

Gong. 6; Agn. 392.

Cf. Prudent., C. ix. 14.

*macula, fig. of sin, "blot, stain"

Asc. 4: Qui solus maculis potuit sine vivere cunctis.

Gong. 550; Theoph. 204, 256; Agn. 34, 204; Abr. inscr.; Gest. prol. 2. 8.

messis, "harvest" in an ecclesiastical sense

Dion. 122: Praebens innumeras maturae messis aristas.

H (Vulg.).

*minister, "servant" of the devil

Theoph. 104: Suadens damnandis astuta fraude ministris.

Bas. 57: Condecet ergo tuos semper temptare ministros.

Bas. 71, 100.

munimen, fig., "protection"

Agn. 379: Eiusdem quia fulta tui munimine nati.

Gest. 386: Christi munimine tutus.

Agn. 238; Prim. 175.

DuC, Hab.

munus, "offering, sacrifice"

Mar. 92: munera domino dare sacrificando.

Abr. vii. 14: Non satis acceptabile munus deo esse comprobatur, quod criminibus acquiritur.

Mar. 283, 318, 655, 675.

Hab.

*mutatio, "spiritual change"

Pafn. vii. 4: Mutationis auctori grates.

Cal. ix. 33.

*nequitia, with spiritalis, "evil spirit"

Abr. iiii. 7: par victoria spiritalibus in sorte heremitarum nequitia antea fuit insolita.

numen, "divinity" in the Christian sense

Mar. 223: Sed patris et nati, numen quoque pneumatis almi.

Mar. 726: Vir tamen omnipotens summo cum numine pollens.

Hab.

observatio, "religion"

Sap. i. 4: Et quod maius potest rumpere civilis concordiam pacis, quam dissonantia observationis.

Hab.

omnipotens, epithet of God

Agn. 62: contemptor et omnipotentis.

Gest. 1145: In saeculum saeculi maneat laus omnipotentis.

H (Vulg., Eccl.).

ovile, "convent"

Prim. 111: Utque puellaris rectrix fore posset ovillis.

Prim. 318: Gerbergae tenerum commisit ovile regendum.

Prim. 484, 495.

Hab.

*patria, with qualifying adjective, "heaven"

Pafn. 1. 27: nec dubitamus quin tecum contristentur
cives patriae caelestis.

Bas. 114: Nonne, tibi patriam reddi cupiendo supernam.

Theoph. 142.

patronus, "patron saint"

Gong. 521: Nec solum cari refoventur amore patroni.

Dion. 243: Exequias tanti luctu celebrando patroni.

Pel. 413; Prim. 388, 438, 517.

DuG (Ambr., Prudent., Aug., etc.), Hab.

peregrinus, "pilgrim"

Prim. 134: Inclite papa, tuis ne durus peregrinis.

DuG, Hab.

*phantasma, fantasma, "shadow, darkness"

Theoph. 99: Intulit inque locum multo fantasmate plenum.

Theoph. 129: Hoc ubi perfecit, passim fantasma recessit.

pontifex

*(1) with qualifying adj., "God"

Theoph. 36: Summi pontificis curamque teneret ovilis.

Gest. 54: Gratia pontificis quem duxit summa perennis.

F 19: "Christ"

(2) with summus, "pope"

Gest. 1495: Summum pontificem, quaedam perversa patran-
tem.

Prim. 131, 182, 457.

Hab.

pontificatus, "diocese"

Gest. 521: (Urtem) Quae caput ipsius constabat pontifi-
catus.

Hab.

*potestas, "power" of God

Agn. 85: Mira cui bonitas est et praecelsa potestas.

Gest. 276: Has igitur preculas miserans divina potestas.

Agn. 29, 196, 262, 294.

*praedo, fig. of the devil, "robber"

Theoph. 374: Si nunc praedoni non est abstracta feroci.
*praemium, "heavenly reward"

Gong. 17: Praemia perpetuae tenui pro vulnere vitae.

Pafn. iii. 4: unicuique, prout gessit, sive supplicium
sive praemium servari.

Agn. 459; Pafn. xii. 6; Cal. ix. 33; Sap. iv. 1; v.
16, 26; Ioh. 35.

praesul, epithet of the pope

Prim. 156: summus praesul Sergius.

Prim. 162: Praesul Anastasius sedis sanctissimus huius.
Hab.

princeps

*(1) epithet of God

Sap. ii. 2: Princeps universitatis, qui nescit vinci.

(2) epithet of the devil

Theoph. 102: Inter quos medius princeps residebat ini-
quus,
Qui rex est mortis.

Bas. 50: Qui princeps aeternarum constat tenebrarum.

Bas. 56, 75.

Hab.

*profundum, "hell"

Bas. 56: Princeps inferni, regnator magne profundi.

promissio, "promise" with an ecclesiastical connotation

Cal. ix. 17: vivam iuxta divinae praeconium promissionis.

Pafn. xi. 1: evangelica promissio in nobis est impleta.

Gong. 113; Gall. I. ii. 6; Pafn. ii. 4; Prim. 67.

Hab.

rector, "ruler"

*(1) epithet of God

Mar. 107: Israelis rector, solus quoque gentis amator.

Prim. 593: Solum rectorem caelestibus imperitantem.

Mar. 314; Dion. 89, 210.

*(2) epithet of the pope

Prim. 154: Hoc rectoris apostolici solum ditioni.

Prim. 161, 167.

(3) epithet of a bishop

Theoph. 56: Constituens alium rectoris nomine dignum.

Bas. 19: Sedem rectoris sortitus Caesariensis.

DuC, Hab.

(4) epithet of an abbot

Pel. 372: Tandem coenobii princeps rectorque popelli.

DuC

sanctitas

*(1) title of respect for an apostle

Cal. viii. 1: Hoc decet tui sanctitatem.

Cal. ix. 22.

*(2) title of respect for a monk

Pafn. vii. 1: ut tua sanctitas dignaretur invisere exiguam habitationis meae.

Pafn. x. 4; Abr. vii. 5.

sedes

(1) "apostolic see"

Dion. 108: Sedis apostolicae culmen rexit satis apte.

Prim. 162: Praesul Anastasius sedis sanctissimus huius.

Gest. 1497.

DuC (Ammian., Cod. Theod., Gelas.).

(2) "bishopric"

Bas. 19: Sedem rectoris sortitus Caesariensis.

DuC (Aug., Charta 841 A.D.), Hab.

*seges, "harvest" in the ecclesiastical sense

Dion. 121: Magna seges domini crescit per clymata mundi.

*sponsa, epithet of a virgin, "bride" of Christ

Agn. 3: Promeruit regis vocitari sponsa perennis.

Agn. 52: Desponsare volens sponsam Christi venerandam.

Agn. 207, 213; Gall. I. v. 3; Abr. iv. 4; Prim. 327.

*supplicium, "punishment" in the ecclesiastical sense

Dion. 98: Supplicio baratri tradi sine fine profundum.

Pafn. iii. 6: Supplicium tibi imminet gehennae.

Cal. ix. 33; Pafn. iii. 4.

*talentum, "talent, native endowment"

I pr. 8: ne crediti talentum ingenioli sub obscuro torpens pectoris antro rubigine negligentiae exterminaretur.

testis, "witness, martyr"

Gong. 477: Voce ciens stabilem corpus deponere testem.

Gall. II. ix. 1: Gloriosi testes Christi.

Gong. 509, 512, 533, 551; Pel. 271, 280, 288, 297, 319, 344, 353, 409; Dion. 188, 190, 244, 248; Ioh. 14; Agn. 459.

Hab.

*triumphus, spiritual "triumph"

Pel. 18: Necnon perpetuis semper praeclara triumphis.
Agn. 422; Abr. viii. 2; Pafn. i. 28; vii. 15.
unda, "baptismal water"

Pel. 334: sacra tincti baptismatis unda.

Asc. 27; Theoph. 6, 113; Agn. 166.

Hab.

vastator, epithet of the devil, "ravager"

Theoph. 370: Quis me subiunxi vastatoris ditioni.

Hab.

victor

*(1) epithet of Christ

Asc. 9: Dum victor magno fregit luctamine tela.

Agn. 310: Christo, victori mortis vitaeque datori.

Asc. 67, 114, 138; Theoph. 317.

*(2) epithet of martyrs

Gong. 533-34: Certe victoris cum iam laetissima testis
Pulsaret celsi sidera fama poli.

Pel. 299-300: Nam miles regis prostrata morte perennis
Victor stelligeri volitat per sidera caeli.

2. Adjectives

anguinus, "diabolical"

Theoph. 122: His nam blanditiis anguinae calliditatis.

Hab.

beatus, title of respect for the pope

Prim. 125-26: Iisdem temporibus possedit papa beatus
Sergius.

F 9: beatissimus, not beatus, in this sense.

corvinus, "demonic"

Bas. 76: Consedit medius, corvino milite saeptus.

Hab.

fictilis, "made of clay, mortal"

Gong. 477-78: Voce ciens stabilem corpus deponere testem
Contextum venis fictile languidolis.

Hab.

herilis, "divine, heavenly"

Mar. 555: Dixerat et iuvenem coram prospexit herilem.

Mar. 664: Namque reus maiestatis dicetur herilis.

DuC, Hab.

*incautus, "unwary" of the wiles of the devil

Bas. 77: Tendens incautis laqueos clam calliditatis.

An ecclesiastical extension of F 1: qui sibi cavere

nescit.

*iustus, "Christian"

Pel. 39: Paganos iustis intermiscendo colonis.

Pel. 189: Portans praeclarum iusta de gente triumphum.

Cal. ix. 29; Gest. 211.

*nefandus, "impious, contrary to Christian doctrine"

Pel. 21-23: Bellica sed subito virtus bene condita iura
Mutavit sacrae fidei spargendo nefandi
Dogmatis errorem.

Gall. I. xii. 4: Ego quidem nefanda sacrificia iteravi.

Theoph. 78.

*pontificalis, "of the priest" (Jewish)

Mar. 465: His ita finitis sonuit vox pontificalis.

prosperrimus = beatissimus

Gong. 509-10: At contra vero testis prosperrimus ipsis
Largitur talis munera dulcedinis.

Hab.

*semivivus, "half dead" in a spiritual sense

Pafn. vii. 3: Attuli capellam semivivam, dentibus luporum
nuper abstractam.

*triumphalis, "triumphant" in a spiritual sense

Asc. 7: Postque triumphalem sanctamque, piam quoque
mortem.

3. Verbs

albo, "make white, cleanse"

Pel. 20: Fudit et albatus domino baptismate natos.

Th (Aug., Greg. Tur., Isid.).

conquinisco, "worship, bow down before"

Dulc. i. 6: conquiniscant idolis.

Sap. v. 17: conquinisce turificando magnae Dianae.

Hab.

consigno, "hand over, consign"

Pel. 193-94: Corduba namque locum servat sub fornice
tetrum
Oblitum lucis consignatumque tenebris.

DuG, Hab.

*corrumpo, "revile, blaspheme against"

Pel. 64: Martirique sitis suasit corrumpere dictis
Marmora.

delinquo, "sin"

Theoph. 238: Plus iusto quia deliqui spe captus inani.

Cal. ix. 5: nisi quia forte hic, carnali deceptus de-
lectatione, deliquit ignorantia.

Gall. II. viii. 2; Cal. ix. 16; Pafn. vii. 14; Prim. 357, 418.

Th (Itala, Tert., Ulp., Aug.), Hab.

dimitto, "pardon"

Cal. ix. 23: Lex nostrae religionis docet ut homo homini dimittat, si ipse a deo dimitti ambiat.

Th (Itala, Vulg., Pacian.), Hab.

*expergiscor, "awake" from death

Cal. ix. 27: Expergiscere, Fortunate, et iussu Christi retinacula mortis dirumpe.

In the lexica always with a qualifying phrase.

frango, "break" the bread of life, in the ecclesiastical sense

Dion. 173: Ast ubi caelestem debebat frangere pannem.

Th (Commod., Rufin.).

*lavo, "cleanse" in the baptismal waters

Pel. 68: Sed superos animae petierunt sanguine lotae.

*patior, "suffer" as a martyr

Asc. 39: Quae vestri causa passus fuerim sine culpa.

Dion. 90: Humana rursus pro gente pati pie promptus.

I epil.; Sap. v. 16.

B. Non-ecclesiastical

1. Nouns

abscessus, "death"

Gest. 400-401: Tristitiam necnon nimium cordis cruciatum Eius in abscessu.

Th (Aug., Leo M., Cod. Theod.).

alumnus, "soldier"

Gest. 567: Circumquaque suos subito mittebat alumnos.

Th (Liv., Sen. II, Curt., Tac.).

area, "precincts" (?)

I pr. 6: ex sententiis scripturarum, quas intra aream nostri Gandeshemensis collegeram coenobii.

Winterfeld interprets area here as a figurative use = "library." Habel follows him.

*attactus, "influence"

II ep. 11: attactu vestri favoris atque petitionis harundineo more inclinata.

*cantamen = carmen

Pel. 312: Agno cantamen modulando perenniter. Amen.

Bas. 264.

causa, "thing, affair" (Fr. "chose")

Mar. 227: Vix patiens Ioachim tantae praeconia causae.

Gong. 561: Se quia credebat causis totam perituris.

Mar. 170, 409; Pel. 376, 383; Gest. 410.

Th (Cic., Hygin., Arnob., Lamprid., Hilary, Ammian., Oros., Cassiod., Iordan., Greg. Tur., Venant. Fort.), Hab.

*chorda, corda, "measure"

Mar. 531: Sed nec dactilicis opus est nos psallere cor-dis.

Cf. modulus: I pr. 8; Gong. 78; Bas. 4.

comes, "count"

Agn. 43: Simphronii comitis, praefecti scilicet urbis.

Gest. 279: Iusto praedictos comites examine perdens.

Pel. 124, 129; Gall. II. iv. 1; Dulc. inscr., ix. 1;
Gest. 176, 209, 506, 559.

Th (Tac., Vict. Vit., Iordan.), Hab.

comitatus, "rank of count"

Prim. 16: Gentis Saxonum mox suscepit comitatum.

Th (Tac., Greg. Tur.), DuC, Hab.

compassio, "suffering"

Cal. 11. 1: O utinam voluissetis meam compassionem com-patiendo mecum partiri!

Winterfeld (p. 280): compassio, since passio is a
vox sacra (?).

Th (Oribas), Hab.

*corium, "skin"

Dulc. viii. 1: vestimenta virgineis corporibus inhaerent
velut coria.

An extension of F 5 to serious discourse.

cuneus, "throne"

Gong. 487: Lucentique stola cuneis coniungitur albis.

Theoph. 140: Iactanter subiectorum cuneos populorum.

Asc. 97; Gong. 74; Gest. 652.

Th (Symm., Ammian., Hier., Vulg., Aug., Cassian., Greg. M., Vict. Vit.), Hab.

defectus, fig., "weakness"

Prim. 544: pro defectu mentis solito muliebris.

H, Hab.

*dictatio, "diction"

II pr. 3: eodem dictationis genere.

II pr. 4, 6.

dictatiuncula = dictatio

II ep. 4: rusticitatem meae dictatiunculae.

Hab.

discessus, "death"

Prim. 469: Eius post annos discessus denique paucos.

Th (Cic., Eugipp.), DuC, Hab.

discretio, "judgment, discretion"

Abr. iii. 17: Recta prorsus laudabilique discretione uteris.

Th (Pallad., Caes. Aurel., Fulg., Greg. M.), H, Hab.

districtio, "strictness, discrimination"

Cal. ix. 6: Quanta supernus arbiter districtione facta examinat.

DuC, Hab.

dux, title of general

Gall. I. ix. 3: Dux Gallicane, noli in nostri perniciem saevire.

Gest. 153, 675, 697, 1160; Prim. 132.

DuC, Hab.

flagellum, fig., "blow"

Pel. 182: Ut populus tanto corruptus rite flagello.

Theoph. 306: Sacraque pulsari crebris sua terga flagellis.

Bas. 200.

Hab.

fluentum, fig., "stream"

Pel. 17: Maxime septenis sophiae repleta fluentis.

Th (Hier., Rufin., Aug., Zeno), Hab.

fragmentum, pl., "remains"

Cal. ix. 11: Quae dementia, quae insania te decepit ut castis praesumeres fragmentis alicuius iniuriam conferre dehonestatis?

Hab.

gemma = gemma, fig., "ornament"

Gest. prol. 2. 1: Oddo, Romani praefulgens gemma regni.

Hab.

gravedo, fig., "weight, importance"

Gest. 1508: Huic ego, tantarum prohibente gravedine rerum.

Hab.

*gurgis, fig., "supply, abundance"

Gong. 43: Talibus incubuit, lactis dum gurgite vixit.

*iaculum, fig., "dart"

Mar. 228: Et tactus iaculo terroris denique magno.

Gong. 372: Angoris magno tangitur et iaculo.

Gest. 740.

*inimicus, with or without publicus, "enemy" of the state

Gall. I. ix. 3: Amplectamur foederatos, quos publicos
insectabamur inimicos.

Pel. 100: Quid faceret tantis, animo tractans, inimicis.

Pel. 126; Gall. I. xii. 9; Gest. 293, 312, 394.

Subst. use of F 3.

institutio, "statute"

Cal. iii. 2: Quod ius consanguinitatis quaeve legalis
conditio institutionis compellit te ad mei amorem?

H (Iust., Gaius), Hab.

inventio, "discovery"

Abr. viii. 3: Familiarem meum Effrem accedam, quo ipse,
qui solus mecum tuae condoluit perditioni, congaudeat
inventioni.

G (Apul.).

*mundus, with maior = macrocosmus, "universe"; with minor =
microcosmus, "man"

Pafn. i. 2: cuius gubernaculis maior mundus obtemperan-
ter subditur, solus minor contraluctetur.

Pafn. i. 3, 4, 18.

natio, "genus, kind"

Theoph. 234: Quod dedit humanae morti nationis amore.

Hab.

*nectar, fig., "sweetness"

Mar. 341-42: Et quae nempe suo profluxit ab ore loquela,
Nectare gratiolae fuerat condita supernae.

neophytes, neophites, "neophyte"

Abr. vi. 1: Procede, Maria, tuique pulchritudinem nostro
neophitae ostenta.

F Gloss, Hab.

*obsequela, fig., "tribute"

Gest. pr. 1: obsequela venerationis.

*oscillum, "kiss"

Pel. 246: Daemonis oscillum spurci captare famelli.

Pel. 270: Quo sic oscillum saltem configeret unum.

palliolum, "coverlet"

Pafn. xi. 2: Videbam in visione lectulum candidulis
pallioli in caelo magnifice stratum.

Hab.

patrium = patrimonium

Gong. 57: Nam patrii census fuerat sibi maxime partus.

Hab.

peplum, peplus, fig., "robe"

Gong. 335: Ante dies noctis peplo velatur Olympto.

Hab.

plebecula = plebs

Gest. 402: Et non inmerito, flevit plebecula cuncta.

Hab.

plebs

(1) "nation"

Mar. 263: Plebs Hebraea deo laudes cum pectore laeto.

Gest. 387: Audenter cum subiectae plebis legione.

Theoph. 249; Agn. 132; Gest. 91, 155, 482, 621, 692,
734.

Hab.

*(2) "crowd, throng"

Bas. 256-57: Tunc plebs corde pio gaudens cum praesule
digno
Sparsit.

Agn. 367-68: Hinc circumstantem lambantes undique plebem
Incredulam.

Mar. 413, 430, 474; Asc. 117; Theoph. 26.

*popellus, "man"

Mar. 549-50: Aspexit non corporeis, sed mentis ocellis
Comminus alma duos virguncula stare popel-
los.

populi, "men, people"

Mar. 293-94: His super accensi, mirantur denique cuncti
Astantes populi, templi pariterque ministri.

Agn. 271: Stipatus multa populorum namque caterva.

Mar. 146; Gong. 64; Theoph. 140, 385, 437; Dion. 127;
Gest. 161, 615.

Hab.

*proceritas, title of respect

Gest. pr. 6: nec augustalis proceritatem excellentiae
sine ducatu appono subire.

procinctus, "battle"

Gall. I. ix. 3: solvite procinctum, mei milites, nemo
laedatur, nemo perimatur.

H (Ammian., Dig.).

*proditor, "desecrator"

Cal. ix. 22: qui me proditor funeris extitit.

pupilla, "eye"

Pel. 326: Eminus hoc cautis cernentes nempe pupillis.

H (Apul.), Hab.

*refrigerium, lit., "chill, coolness"

Cal. ix. 29: cruciandus sine alicuius intermixtione
refrigerii.

Sap. v. 11: et pro vi caumatis sentio matutini refrige-
rium roris.

*rostrum, "mouth," with no derogatory feeling

Gong. 265-66: Et, coram tanto subsistens fronte serena
Consule, de rostro haec dedit egregio.

Pel. 103: Talia pestifero latrando verbula rostro.

Gong. 566; Pel. 242; Agn. 199.

Extension of F 2.

sophista, "wise man"

Pafn. i. 20: sive stultus sive sophista.

Hab.

stamen, fig., "warp"

I pr. 3: quando huius stamen seriei coeperam ordiri.

Gest. pr. 9.

Hab.

structor, "planner" of battles

Pel. 32: Ductor barbaricae gentis, structor quoque pug-
nae.

Hab.

*structura, "waging" of wars

Gest. 170-71: Laeserat et plebem bellum civile fidelem
Plus quam bellorum structura frequens va-
riorum.

*suppellelex, "property"

Pafn. i. 25: praepotentes viri pretiosae varietatem
suppellectilis pessumdant.

tactus, fig., "touch"

Sap. v. 21: et ego mullum doloris sentio tactum.

Hab.

triclinium, triclynium, "bed room"

Gong. 234: Pandere triclynium militibusque suum.

Abr. vii. 1: Ecce triclinium ad inhabitandum nobis aptum.

Hab.

*varietas, "great amount"

Pafn. i. 25: viri pretiosae varietatem suppellectilis
pessumdant.

Pafn. iv. 2: pretiosarum varietatem divitiarum.

villa, "town"

Abr. iii. 16: civitates villasque peragrans.

H, DuC.

2. Adjectives

*bibulus, fig. of the mind, "drinking"

Dion. 124-25:

Hinc tu, sacrorum bibulus qui fonte librorum
Constas divini sciōlus quam maxime cultus.

Agn. 281-82:

Hinc patet ergo, tuam mentem nimium vitiosam
De rivulis magicae fraudis bibulam satis esse.

concretus, "accumulated"

Gest. 491: Fudit in insontem concretum quippe furorem.

Hab.

*imbecillis, "childish, youthful"

Abr. 11. 7: inbecillem tamen aetatem suo uti non prodest
arbitrio.

This passage refers to Maria, age 9 years (i. 4).

obscenus, "of ill repute"

Agn. 188: Mendo, sub obscenae latebris te claudier aedis.

Hab.

placidus = placitus (Strecker)

Gong. 26: Omnibus hic carus extitit et placidus.

Hab.

praesens, "living, alive"

Gest. prol. 2. 21: Qui genitore suo praesente iubente-
que sancto.

Hab.

*redivivus, fig., "repeated"

Dion. 197: Membratim suppliciiis scindi redivivis.

An extension of F 2.

regularis, "according to rules"

Abr. vii. 8: Omnemque regularis observantiam conversa-
tionis plane evacuavi.

Hab.

*superfluus, "untrue, false"

Mar. 554: Et noli, posco, narrare superflua verba.

(Cf. 558: Cur dicis Mariam non verbula vera locutam?)

3. Verbs

*abrogo, "refuse"

Abr. 111. 17: Haut abrogabo, ne agnoscar.

Abr. ix. 2: Quicquid ipsi agendum proposui, quamvis
difficile, quamvis grave, haut abrogavi subire.

*cano, "pray"

- Mar. 125: Hoc ubi cernebat, subtristi voce canebat.
coartor
*(1) lit. of the body, "be in anguish"
Sap. v. 21: acrioribus poenis coartaberis.
(2) fig. of the mind, "be distressed, be troubled"
Pafn. v. 1: coartabar nimis verendo, te iterum implici-
tam esse saecularibus negotiis.
Pafn. viii. 1: Coartabamur nimium pro diutina absentia
tui.
Hab.
colo, with funus, "hold a funeral"
Mar. 120: Funus sed summa colerem praenobile pompa.
Th (Stat. Silv. v. l. 41).
competit, impers., "decet"
Abr. viii. 3: Familiarem meum Effrem accedam
--Competit.
Gest. pr. 6.
F Gloss, Th.
*concrepo, "shout aloud"
Mar. 474: His ita transactis, laudes plebis concrepat
omnis.
congratulor, "be thankful"
Abr. ix. 6: Congratulantes laudemus unigenitum.
Sap. i. 2: Congratulor tuae almitati.
Sap. v. 15.
Hab.
*consono, "mean"
Mar. 275-76: Mandans, egregiam Mariam vocitare puellam,
"Stella maris" lingua quod consonat ergo
Latina.
contestor, "bear witness"
Mar. 852-53: Quem fortasse dii tacito cum murmure nostri
Iure deum verum contestantur fore solum.
Gest. 717: Se regnum pretio contestans emere magno.
Th (Dictys, Ammian., Vulg., Sulp. Sev., Oros., Apol.
Sidon.), Hab.
decoquo, "burn, parch"
Mar. 816: Ecce calor nimius nostros male decoquit artus.
Th (Sen. II, Lucan., Firm. Mat., Vict. Vit.), Hab.
*desisto, "desert, leave"
Bas. 85-86: Protinus ad vestrum fugistis denique Christum
Me desistendo penitus post munera tanta.
(destendo M; desistendo Celtes, adopt. Winterfeld;
detestando Strecker.)

*differo, "refuse, disdain"

Mar. 60: Qui portare suos humeris non distulit agnos.
dimetior, "traverse"

Gong. 166: Tanta dimenso adque viae spatio.

Hab.

dirigo, "correct"

Mar. 5: Eius et incultos dignanter dirige stichos.

Th (Colum., Aug., Cassiod.), Hab.

*dissimulo, "refuse"

Sap. vi. 2: Cur dissimulas loqui? Expone exitum rei.
experior, "be found"

Abr. 1. 6: Non diffido quin, si nostris suaviter hortamentis provocetur, ad cedendum facilis experiatur.

Hab.

inquiero, "seek, search for"

Gong. 243: Inquirens baculum terrae tempore sepultum.

DuG, Hab.

*latro, "tell, narrate"

Gong. 81: Sed tamen, inculto quamvis sermone, latrabo
Unum de claris pluribus et variis.

memini, "know"

Bas. 39: Indignum se coniugio meminit quia tanto.

Gest. prol. 2. 19: Sed quia te memini sublimiter assimilari
Nato famosi regis David Salomonis.

Gall. II. viii. 2; Cal. ix. 24.

Hab.

*pertingo, "pertain"

Mar. 499-500: Quis opus ad templi pertingens namque sacrati
Traditur ornatum studiose perficiendum.

F rejects pertingit in this sense.

*pertranseo, fig., "suffer"

Agn. 382: Carnis spurcitas pertransivi bene cunctas.

An extension of F 4.

praevideo, "destine"

Gest. 35-36: Gratia quem regis solita pietate perennis
Rectorem plebi praevidit rite fideli.

H (Ammian.), Hab.

protraho, "delay"

Gall. I. 1. 1: quia gentem Scitharum bello protrahis
laccessere.

Hab.

*scalpo, "long, be eager"

Gong. 361: Crimina tunc hostis scalpsit nudare feralis.
subdo, with se, "subject oneself, submit"

(1) lit. use

Gall. I. xii. 8: se cum suis subdidit.

Gest. 700: Gratis ut Ottoni venit se subdere regi.

Gest. 633.

DuC, Hab.

(2) fig. use

Gest. 97: Se quia subdiderat morti pro numine Christi.

Gest. 739: Quodque suae fidei studio se subdidit omni.

Hab.

*succino = cano

I pr. 8: huius carmina opusculi dactilicis modulis suc-
cinere apposui.

Mar. 20; Bas. 4.

vario = orno

Gong. 79: Quantis dilectum signis variaverat istum
Rex regum summa pro bonitate sua.

Hab.

4. Adverbs

collectim, "in a body"

Mar. 449-50: Demandans, quidni collectim luce sequenti
Iudae regales iterum venisse nepotes.

Gall. I. vii. 2: Praecede, collectim comitamur.

Gest. 1173; Prim. 387.

Th (Claud., Prisc.), Hab.

multifariam, "in many ways"

Pafn. 1. 15: Multifariam exponunt.

F: multis in locis, but here multis modis.

porro, in affirmation, "certainly"

Pafn. 1. 3: Quis est minor mundus? --Homo. --Homo?
--Porro.

F Gloss, Hab.

*si, "not"

Gall. I. i. 8: Si abnuo, quantum ad me.

Gest. pr. 2: quod vestra confectum si ignoratis ex ius-
sione.

Gong. 392; Gall. I. i. 3, 6; iv. 2; ix. 1; II. 11;
Dulo. xi. 1; Abr. 1. 3; iii. 11; Pafn. x. 4; Gest.
pr. 9.

An extension of the Hebrew use of the conditional in a

negative oath, through the Greek use of εἰ in the same sense. I am indebted to Miss Susan Cobbs of Randolph Macon College for Women for two references in ancient grammarians to this use of si: Gramm. Suppl. (p. 181), and Pal. Lat. 1746, fol. 121r, 34 ff., a manuscript of Tatwin, which she will publish shortly.

sumotenus, "in brief, briefly"

Pafn. i. 13: Edissere sumotenus aliquantulum de sim-
phonis.

Hab.

superficietenus, "in brief, briefly"

Pafn. i. 8: Dic nobis de ea superficietenus, cuius men-
tionem in praesenti fecimus.

Hab.

5. Conjunctions

*usque, "until"

Mar. 366-68: Ac studio mentis bene perduravit in illis,
Usque per angelicum sumpsit sacra virgo
ministrum
Omni namque die missam sibi caelitus escam.

